

309518

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

జెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ మార్చి నెల 13 వ తేది గురువారము

No. 282

నంపుటము. 7

కాళియ క్రి నా మ సంచ త్త ర ఫాల్గుణ మాస శుద్ధ ఏకాదశి గం.

సంచిక 2౨౨

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమాషధము

వెల స్వల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
సువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బితో
వెల రా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొటకును.

అమృతాంజనము డి. పో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి

విక్రీ-లి మనోహరమగు సువాసన 126

(విజ్ఞప్తి) ఆటో డిల్ బహారే. (విజ్ఞప్తి)

ఇప్పుడే కాలపు దశి కనుకనుక, పాటిలేని మనోహరమగు సువాసననుకూలము.

ఆటో హాటానా, సారాహాటానా, చేర్చబడలేదు నిర్దేశము లేకుండిన కేవల ప్రస్తుతము.

నీ కుచాలమై కొన్ని దినములు విలక్షణముగా, మనోహరమగు సువాసన నిష్పలమవుచును.

ఈ క్రింది కరిమానుమల నీసాలలో ఉండును.

ఉన్నతము (ఆర) (దాం) నీసా 1-3 న 0.8-0

కుచాలము నీసా 1-4 (దాం) " " 0.12-0

చేర్చకము 2 " " " 1.4-0

నెట్టము 4 " లేక 5 " " " 2.0-0

సి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-3 0.6-0, 3 బుడ్డము 0.14-0 ప్రత్యేకము.

కత్తెల, మట్టములందలి ప్రసిద్ధమును ప్రతిమపులలో కరతము.

అనేకమగు నకలు వెంటు కలవు. కావున, కొనుగోతునకు సీసామై

క, కాదునైనను ఇట్టి రోజులలో అనుకూలమునకును ఈ ఆటో

నిల్వబోదురొక్క చురుకుదలను కలిగివచ్చును గోరవారి నిరుకవారి

ప్రాసీతో అనాగిన్పుత్తుల మహాసనకాత్త ఉచితముగా కంపును.

(1457) జర్నలిదేశపు రంగుపాడర్లు లేవని ఎంతమాత్రము నిరుత్సాహ పడవలదు.

చిరోపా, ఆమెకా, ఇతాను వేశముల నుంచి మాకు రంగుడికనుగొన్నయును వేరుగా వచ్చుచున్నవి. వట్టు నూలు, ఇమిలేక పట్టు, తోలు, కాగితం, ధారము మొదలయిన వాటికి రంగువేయుటకు అన్నిరకముల పాడర్లు మొదల 1 రతి డబ్బమున్న పీసాయలన్న ధర సరసముగా దొరగలవు.

అలిజర్లు 80% చానుపీసాలు మార్గమున్నది. అలెనను పట్టున్న, పొటానున్న సప్తము చేయుదును.

కావలసినవారు యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుకోరెదము.

తంజివిలాసము "తామర" } చారి అండు రాం, }
పోస్టుబాక్సు నెం. 88. } మార్పుగేటు, మధుర.

Mr. G. W. M. Reynold's Novels
Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Rs. A.
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Re. 5- Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8 0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Neomancer 3 vols 2 4 0 Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols 2-4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0 Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols. Re. 3. Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchess, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loes of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothy's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)
The SUPREMACY WAGCO Co,
536 Post Box 167 (A) Madras. E.

ఇనుప వ్యాపారము

మా వద్ద సిగ్గెగొట్టములు, మాస్తూర్లు, వెంటులు, కోరతాడు, ఆమెకా, గుండ్రపు కంబీలు, చట్టములు, కలాయి నుట్టుకంబీలు, మేవపీసాలు, బొట్టునట్టు, వతుర్ వెనింగు మొదలైన సామానులు కావ్యకమునకు సిగ్గెగా నున్నవి. కలలకు కాగితము వ్రాయుకోరుకాదు.

అబ్దుల్ అలీ మహమ్మద్ అలీ కంపెనీ,
(1412) 18, వెంటుగాడు వీధి, మదరాసు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున కావ్యకములును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధములు అనుసరించువలసిన కలుగుచున్నది. ఈ సత్తమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమునకు కలుగలేని కీరసౌఖ్యమును దృఢపాత్రమును, ఆయుర్వ్యద్ధిని ఇచ్చుచును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీచుబడును. పోస్టుచార్జియు మే మే భరించి పంపెదము. వెంటనే వ్రాయుకోరెదము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మునికంకర్ గోవిందజీ,
ఆరోగ్యనివా డోషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, చంద్రావతి

శ్రీ కృష్ణభారతము 1511

కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రీ గారిచే మూలానుసారముగా నులభి కైలి రచించి పడినది. ఇందు నన్నయనుల భారతమున లేని కథ లెన్నో కలవు.

1 వ సంపుటము (ఆదిపర్వాపర్వములు) వెల రు. 2.0-0

2 వ సంపుటము (అరణ్యకర్వము) 3 0-0

3 వ సంపుటము (విరాటోద్యోగములు) 3.0-0

పోస్టికి కొనువారే భరింపవలెను. వైపు ప్రకములు రామర నైజా గేజుకాగిలము కాలికోరెండు. కలయువారు: మే నెడకు, కలాశి పున్ను, రాజుంపేరి అని వ్రాయవలెను.

మలము చంద్రసము

(2251) పెగ్గోగమునకు మూలము చుండు పున్నులను ముచ్చట్లు ఎవరికిని తెలియదు. చట్టము లేదు. పిడికాశి

పున్నును కళావికల్పల కనిలేదు. దుచ్చుమైన మా మలముచంద్రసము ఎటువు నెఱుఁపు, కచ్చు అను మాకు వికముల

పెగ్గోగమున మాకు పూటలలో మున్నును. డబ్బీ 1-8 2.0-0 గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

మదరాసు శాసననిర్మాణ సభ

గౌ. నరసింహయ్యగారి మాతృభాషాభిమానము

అధ్యక్షుని యాజ్ఞ : అయ్యగారి సత్యాగ్రహము

రెండవ దినచర్య.

(నిన్నటి తరువాత)

మా. రంగాచార్యులుగారు.

ఈ చట్టమును రెండు సంవత్సరము లయినరేకువారే శాసనసభముగ చేయవలెనని సవరణ నుపపాదించిరి. కాని రేషనువారు ఈ చట్టమును ఆక్షేపించుచు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించినందున, ఇట్టి సుప్రతికూడ కూడ చట్టమును ఆక్షేపించెనని, ముఖ్యమంత్రియే మొదలగు చాలి సువాచనాత్మకముల కూడ సభ్యులుగను తీర్మానమును ఖండించెననియు అంగీకారమునకు పులికాకుడ ఈ చట్టమును మొదలుపెట్టవలెననియు నుడిచిరి. సంస్కరణ ప్రకారముగ స్థానిక సంఘములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలెనని చెప్పినది ముందేను ఈ చట్టము అందుకు వ్యతిరేకముగ నున్నదనియు తెలియజేసిరి. సామ్రాజ్యవ్యవస్థనను వారు తాము చేసిన స్థానిక సంఘములనుగూర్చి చేసిన తీర్మానము ననుసరించియే యీ చట్టము తయారు చేయబడునని కోరిరి. అట్లు చేయబడెనా? ప్రస్తుతపు బిల్లు డింటు సభ్యులకు కొంతమట్టు కయినను బాధ్యులయి యున్నారు. కాని రాబోవు కమిషనరు యొక్కోగికి దొరతనమువారు సర్వాధికారములను ఇచ్చుచున్నారని. అతడు సభ్యులకు బాధ్యుడయి యుండడు. ఇట్టి సందర్భములో కాని రేషనుకును స్వేచ్ఛ యొసగబడుచున్నదనమాట మిథ్య. ఈ చట్టము నుపపాదించుచున్న అధికారులకు ప్రజాస్వామ్యమును సమర్థము లేదు.

రాజగోపాలాచార్యులుగారు.

ఇచ్చట నన్న సభ్యులందరికన్నను, మిగిలినవారుగ నాకెక్కువగా ప్రజాస్వామ్యమును సమర్థముగలదని నా అభిప్రాయము.

రంగాచార్యులుగారు.

అట్లు చెప్పినందుకు నేను చాలసంతోషించుచున్నాను. కాని అట్టిచట్టము శాస్త్రసూత్రమును దాల్చునది. ప్రస్తుతపు చర్యలకు మీరికి ప్రజాస్వామ్యమునందు నమ్మకములేదని తెలియ గలదు. కాని రేషనువారుగూ ఆదాయము సరిగ్గ స్థిరపాపము గ నేర్పరుపబడలేదనియు అందులకు చాల బాధకలుగుననియు, కఠినమందగు, ఏకముగ సమ్మెకట్టి పనులను చేయుట మానుటకు ప్రార్థన చేసి దొరతనమువారు చట్టమును బాగుచేయవలెననియు స్థానిక స్వపరిపాలనమును గూర్చి రాజప్రతినిధియు, ఇండియానుగ్రహము కొంత విస్తారముగ మాట్లాడినప్పుడుకూడ ఇట్టి సేవకంజ చేయవలెనని నుపపాదించుట ఆశ్చర్యకరముగ నున్నదనియు చెప్పిరి. దొరతనమువారి తీర్మానమును నిలుపు చేయవలెనని కోరిరి.

మా. వేంకటపతి రాజుగారు.

ఈ చట్టము నుపపాదించిన సభ్యులు తమకు ప్రజాస్వామ్యముకట్టి అభిమానమున్నదని చెప్పుచున్నను ఈ చట్టములో ప్రజాస్వామ్యమున్నా లేమియు కనబడలేదు. ప్రజలకు తమవ్యవహారములలో సభికార నుండవలెననియు, అనవసరమయిన అధికారమును వారిపై దొరతనమువారు చెలాయించగూడదనియు నిదివరకు దొరతనమువారు ఒక తీర్మానములో నూచించి యుండిరి. క్రొత్తచట్టముప్రకార మేర్పరుపబడవలెనని కమిషనరు సర్వాధికారములుగలిగి ప్రజలకు బాధ్యుడుగ నుండవలెనని చెప్పుటకు సంజేహము లేదు. ప్రజలు అనేకానేకములతో నిండి యున్నప్పుడు ఇట్టి చట్టము ఉపపాదించ బడుట. ప్రస్తుతము దొరతనము వారు దయ చేయుచున్న యీ చట్టముకన్నను 200 సంవత్సరముల క్రిందట రెండవ జేమ్సు చక్రవర్తి యొసగిన పురపాలకాధికారములే మిక్కిలి బాగుగ నుండెను. శ్రీలంక ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యము నిచ్చి గాని శ్రీలంకసభ్యులుగ నుండుటకు ఏర్పాటు చేయకపోవుట కోపనీయము. రోడ్లను వారుచున్నందుకు ట్రాంకంపె నిలపై గుంకము విధించకపోవుటకు కారణమేమి? ఇంగ్లండులోను ఆమెరికాలోను అట్టిసంకమము విధింపబడుచున్నది. ప్రజాస్వామ్యమున కనుకూలముగ నీచట్టము లేదు. ఇట్టిదానిని స్థానిక స్వపరిపాలన మనుట మిథ్య. అంగ్లో హైందవపత్రికలవల్ల గొప్ప రాజకీయవేత్త యని పొగడబడి

నట్టి ను దొరతనమువారివల్ల ప్రత్యేకముగ నియోజకవర్గమునట్టి యు డాక్టరు నాయుడుగా యపపాదించిన సవరణ లయినను అంగీకరింపబడలేదు. ఈ తీర్మానము వదలిపెట్టవలెనని దొరతనమువారిని మీరు కోరిరి.

మా. థాంగగారు.

ఈ చట్టము శాస్త్రసూత్రమున పెట్టకలయుని కొందరు అధికార సభ్యు లనుచున్నారు. అట్లుయియెడల, శాస్త్ర సూత్రమున పెట్ట గలిగిన సభ్యులనే పెట్టవలెనని ఈ బాధ తీరును. నే నీ చట్టమును బలపరచుచు వెంటనే యిది శాసన సభముకు దాల్చవలెనని యభిప్రాయపడుచున్నాను. ప్రస్తుతము వ్యయము బాగ్గిక చేయబడలేదు. ముందు స్థాయి సంఘ మేర్పరుపబడును. కాబట్టి వారు వ్యయము విషయమై బాగ్గిక గ నుండగలరు. కాని రేషను వారు సభ్యులవ్యవహారమునై నాధారపడియుండును. మ్యూనిసిపల్ వ్యవహారమునకు రాజకీయ వ్యవహారమునకును సంబంధము లేదు. హోంరూములగు వాటినిగూర్చి మాట్లాడువారి అభిప్రాయము తుదకు నిరంకుశత్యమును సంపాదించుటే యిది మీరు నడిచి యీ శాసనము వెంటనే అంగీకరింపవలెనని కోరిరి.

మా. యాకులు మానేసు సాహెబుగారు.

రాజును సంస్కరణములను గూర్చి దొరతనము వారి అభిప్రాయముతో నేకీభవించు చున్న వారు గూడ ఈ చట్టము ను ఆక్షేపించుచున్నారు. హెచ్చుమందికి ఎన్నిక అధికారము లిచ్చుటకుచున్నను ప్రతినిధుల అధికారమును తగ్గించబడుచున్నది. శ్రీలంక సభ్యులవలె అధికారము లిచ్చుట విషయమై దొరతనమువారు చెప్పిన అభ్యంతరమును ఖండించుచు వోట్లకు తెక్కుపెట్టుట మొదలయినవాటికి శ్రీలంక ఏర్పరచినయెడల ఈ చట్టము నివారణ చేయవచ్చునని మీరు చెప్పిరి. చట్టములకు ఆపుచేయవలెనని నుడిచిరి.

మా. నరసింహయ్యగారు.

మీరు తమిళభాషలో మాట్లాడ మొనరిడిరి. గవర్నరుగారు మీరిని మాయముపద్ధతి ప్రకారము అంగ్ల భాషలోనే మాట్లాడ వలెననియు తమిళ భాషను కొందరు సభ్యులు బోధపరచుకొనలేరనియు చెప్పిరి.

నరసింహయ్యగారు తమ స్వభాషలో మాట్లాడుటకు తమ కధికార మున్నదనిరి.

మాయము పద్ధతి ననుసరించియే శాస్త్రకమును జరుగవలెనని గవర్నరుగారు నిరి.

ఇదివరకు మాతృభాషలలో కొన్ని కొన్ని మాటలను మధ్యమధ్య చెప్పుచున్నపుడు గవర్నరుగారు రభ్యంతరపెట్టలేదనియు, తేలికగా నుపయోగింపగూడదనుట అసమంజసమనియు, అట్లు గవర్నరుగారు చేయగూడదనియు వారు నుడిచిరి.

ప్రస్తుతము యీ చర్యనుమాని మాయముపద్ధతి ననుసరింపవలెనని మా. రామచంద్రరావు పంతులుగారు మీరిని కోరిరి. ఇందుకు నరసింహయ్యగారు అంగీకరింపలేదు.

సభవారీయంగీకారములేకుండ మాతృభాషలో మాట్లాడవలెననియు, మాయముపద్ధతినే ప్రస్తుతము అవలంబించవలెననియు గవర్నరుగారు తిరుగచెప్పిరి.

ఉత్తర హిందూస్థానములో హిందీభాషలోనే కొందరు సభ్యులు మాట్లాడుచున్నారని, నరసింహయ్యగారు నూచించి మాతృభాషలో తప్ప ఇంగ్లీషుభాషలో నీదినము తాము మాట్లాడ దలచుకొనలేదని చెప్పి యుపన్యాసమును ముగించిరి.

ఫలాహారము లయిన పియ్యట సభ తిరుగ సమాజే మయ్యెను.

మా. ఆ. సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు.

సాధారణ ప్రజలను అంగ్లేయు భాష రానివారు ముందు మ్యూనిసిపల్ సంఘములలో సభ్యులుగ వచ్చివున్న మ్యూనిసిపల్ సంఘచర్య యెట్లుండనో దొరతనమువారు నరసింహయ్యగారి యెడల చేసిన ప్రవర్తన వల్ల తెలియ గలదు. నరసింహయ్యగారు గారి సాహసమును వారు మెచ్చుకొనిరి. మ్యూనిసి

పల్ వ్యవహారములు నిరంకుశత్యముగా నుండ కూడదు. కాని రేషను రాబడి ఆధారములను గూర్చి మాట్లాడుచు; వస్తు వదార్థములపై గుంకమును మ్యూనిసిపాలిటీలకు యిచ్చవలెనని నూచించిరి. హెచ్చుమంది మనమృతీయులకు సభ్యులుగ నుండుటకు సౌకర్యమును కూర్చబడలేదని వారు విచారించుచు, నియోజకవర్గము కమిషనరుయొక్క నిరంకుశత్యము తీసివేయని యెడల ప్రజలంగీకరింప జాలరని నుడిచిరి.

మా. కృష్ణారావు పంతులుగారు.

కమిషనరు కియ్యటకు ఆశ్చర్యక అధికారములను మీరు ఖండించుచు యాచించుమై కొన్ని మాటలను జేసిన బాగుండుననియు కాని రేషనువారికి ఆదాయపుద్ధి జేయు యేర్పాట్లను దొరతనమువారు చేయవలెననియు చెప్పిరి. కాని రేషను సభ్యులచట్టమును ఏకగ్రీవముగ ఖండించి, అందువల్ల దొరతనమువారు యీ చట్టమును బాగుచేయగూడదా? ఇప్పుడయినను అత్యంతజాలము కాలేదు. కాబట్టి దొరతనమువారు ప్రజల అభిప్రాయములను గ్రహించి వారిని సంకృప్తి జేయవలెను.

మా. శివరావుగారు.

సంస్కరణ ప్రకారముగ వక్కాణింపబడిన నియామకముల ప్రకారము యీ చట్టము చేయబడలేదనియు, ఆ ప్రకారముగా చెప్పబడిన యుద్దేశముల కీ చట్టము వ్యతిరేకముగా నున్నదనియు, మీరు చెప్పిరి. శ్రీలంక సభ్యులవలె యీ చట్టము ఒప్పుకొనక పోవుట. పురోభివృద్ధి నూచనముగ లేదు. ప్రస్తుతపు ప్రెసిడెంటు కన్నకు రాబోవు కమిషనరునకు హెచ్చు అధికారము లొసగబడు చున్నందుననే కాని రేషను సభ్యులు యీ చట్టమును అంగీకరింపలేదు. రాబడి ఆధారము లేనియెడల కాని రేషను వారిట్లు వ్యవహరింప గలరు? మత్తు వదార్థములపై గుంకమును కాని రేషను వారి కిచ్చుట విషయమై దొరతనము వారు నూచించు చున్నార గదా యింత తేగమే ఇట్టి చట్టమును ప్రతిపాదించుటకు కారణమేమి. వ్యవహార సందర్భములో నిరంకుశత్యమును ప్రయోగింప వచ్చునని మా. థాంగగారు రనిరి. వారి వ్యవహారములలో నట్లే నియ్యవచ్చునని గాని ప్రజల వ్యవహారములో అట్టి నిరంకుశత్యము మూపించుట మంచిది కాదు.

మా. రామానుజాచార్యగారు.

ఈ చట్టమును వారు బలపరచుచు చట్టమును ఆలోచించుటకు నియమించ బడిన సంఘములో కొందరు కాని రేషను సభ్యులుండిననియు, యీ శాసనము అమలులోకిరచ్చినయెడల ఆదాయము అభివృద్ధి పడుననియు, ఇండ్ల అద్దెలకంటే మెరుగుచున్నందువల్ల రి సంవత్సరముల కొకసారి మదింపు జేసినయెడల రాబడి వృద్ధి పడుననియు, పట్టణేతర ప్రజలు భూమిదాములలో 100 కి 50 మాపాయలు గుంకమును చెల్లించుచుండగా చెన్నపురి ప్రజలు 100 కి 20 మాపాయల నే యిచ్చుచుండుట ఆ న్యాయమనియు చెప్పిరి. కాని రేషను యొక్కోగులను సభ్యులే ఏర్పరచవలెనని శివరావుగారు రనిరి గాని అట్లుచేయుట వల్ల అడ్డదిడ్డమయి వారందరు నుక్కొగ్గులుగ వచ్చుననియు, అందువల్ల వ్యవహారము చెలసనియు మీరు చెప్పిరి. ఈ చట్టము పురోభివృద్ధి నూచనముగ నున్నదని నుడిచిరి.

డాక్టరు నాయురుగారు.

అనేక సంవత్సరములు తాము మ్యూనిసిపాల వ్యవహారములలో క్రద్ధదీసికొని వుండేదే. యెంటిమనియు, మ్యూనిసిపల్ సంస్కరణములను జేయుచుండుట ప్రయత్నించి విజయము గాంచలేక పోతిమనియు, నియోజక వర్గమును వృద్ధి జేసినంత మాత్రమున సంస్కరణములు కావనియు, సంఘముయొక్క ఆంగ్ల నిర్మాణములోనే మంచిమార్పు లుండవలెననియు రాబడి ఆధారములను ఏర్పరచకపోయినయెడల లాభముండదనియు; రి సంవత్సరములనుండి వ్యవహారము లిట్లే యున్నదనియు, అది ఎన్నడైన బాగుపడు నేమోమని తామాతురతో నేనుగూచుమంటిమనియు, ఎత్తు భృత్యములవల్ల కాని రేషను సంఘము కష్టముల పాలగుననియు, ఆధారముల నొకసారి స్పష్టపరచరలెననియు, అట్లు చేసినగాని సభ్యులకు బాధ్యత కలుగదనియు చెప్పిరి. డిసెంట్రలైజేషన్ కమిషనువారి నూచనల ననుసరించి మ్యూనిసిపల్ సంస్కరణము చేయుచుమీ దొరతనమువారు నేక సంవత్సరములకుండి ఆశ్చర్యముచున్నారు. ప్రస్తుతపు రాజకీయాధికారులు చాలవని దొరతనమువారు నూచించి రాజకీయ సంస్కరణములలో ముందంజ జేయుచుండగా మ్యూనిసిపల్ సంస్కరణములలో ముందంజ జేయకుండుట ఆశ్చర్యకరము. ఇక నా స్థానిక స్వపరిపాలనము? మంచి సంస్కరణముల నిర్వహణగురరకు

యూరకొని పిలవినప్పుడే మంచి సంస్కరణముల నొనగ
కూడదా? కాబట్టి కొంతకాలము వరకు యీ చట్టమును ఆపు
జేసిన బాగుండునని మీర కోరిరి.

మా॥ రామచంద్రరావు గారు.

కావ్యోరేవనకు స్థిరమైన ద్రవ్యాధారములు నిర్మా
పించబడలేదు. ఇందువల్లనే ఎవరను యీ చట్టము నామోదిం
క జాలకున్నారు. సామ్రాజ్య దొరతనము వారి యాధా
న్యతలకండి. కొంత భాగమును మ్యూనిసిపల్ కార్పొరేషనుకు
ను గూర్చి యోచనలు జరుగుచున్నవని మా॥ రాజగోపాలా
చార్యులు గారు ఆశ చెట్టిరి. అప్పటివరకు యీ చట్టమును నిలు
పు చేయకూడదా?

మా॥ మొసినీగారు.

నియోజక వర్గము హెచ్చించబడెను. ప్రసిద్ధింబు
వేతనమునై నియమించ బడవలెను గాని, గౌరవనీయు ఉద్యో
గివల్ల వ్యవహారములు సరిగ నెఱవేర్చబడవు. కంట్రాక్టుతో
బాధ భరింపజాలవని యిదివరకు కొందరు సభ్యులు ఫిర్యాదు
చేయుచుండిరి. ఇప్పుడట్టి బాధలుపోయి కమిషనరే కంట్రా
క్టుతో వ్యవహారము స్వయముగానే చేయుచుండును. కాబట్టి
యీ చట్టము అవకాలముగ నేమిన్నదని వారు తెలిపజేసిరి.

మా॥ రామయ్యగారు

చట్టమును నిలుపుచేయవలెనని నూచించుచు ఇన్ఫ్రాక్ట
ఫిర్యాదులను ఖరారులను అనుసరించి చేయబడలేదని
ఖండించిరి.

మా॥ రంగారామగారు.

ప్రత్యుత్తరమిచ్చిన యీ చట్టము కొంతకాల మయి
నను అవకాలమేనీ కోరి, ఇట్లుకోరుటకు ముఖ్యకారణము కావ్యో
రేవనకు ద్రవ్యాధారములు చేర్చబడకపోవుటే అని చెప్పిరి.

మూడవ దినపర్వ.

మ్యూనిసిపల్ చట్టము.

జేటికనను తిరుగ కాననసభ సమావేశమయెను.

మ్యూనిసిపల్ చట్టమునుగూర్చి ఈదినముకూడ చర్చ జరి
గెను. మా॥ రాజగోపాలాచార్యులు గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చు
చు, ఈ చట్టమునుగూర్చి యింతవరకు జరుగుట కిది సమయము
కాదనియు, చట్టమునుగూర్చి యోచించుటకు ఏర్పరచబడిన
ప్రత్యేకసభములో అధిక సంఖ్యాకులు అసభికార సభ్యులే
యొండి రనియు, ఆసభమువారు ఇంచువిచునుమై బాగుగ
యోచించి రనియు, చెప్పిరి. ఈ చట్టము ను
కాననసభ సమావేశమయి యీ చట్టము ప్రోసి చేయుట
యని అందరను యోచింపవలెనని. అధి సభ్యులు యభిప్రాయ
ములనుబట్టి యుండును. అందరికిని తృప్తికరముగ నుండునట్లు
చట్టమును తయారుజేయుట కష్టము. ప్రోసి చేయ దగినంత
అసమంజసముగ ఈచట్టమున్నదా? కమిషనరును ఏర్పరచుట
అతనికి కొన్ని అధికారముల నిచ్చుటయును, ద్రవ్యాధారము
లను గురించి చేయబడిన ఏర్పాట్లను కొందరు సభ్యులకు
నచ్చలేదు. అధ్యక్షుని తామే ఏర్పరచుకొని అధికారము కాన
లెనని కావ్యోరేవనకు వారెన్నడును కోరియుండలేదు. సా
మ్రాజ్య దొరతనమువారి శిర్యాకము ననుసరించి స్థానికస్వపరి
పాలనమును వృద్ధి జేయవలెనని కొందరు గౌరవనీయుసభ్యులు
అనిరి. సామ్రాజ్య దొరతనమువారు, ఈవిషయమై జాగ్రత్తగ
యోచించి పిమ్మట చక్రవర్తి నీ కొన వలెనని నూ
చించిరిగాని తిప్పకుండ వారిశిర్యాకమునునుసరించి నడచుకొన
వలెనని వారెన్నడును తెలిపజేయలేదు. కమిషనరుకు కంట్రా
క్టుల విషయమనగల అధికారమును కొందరాజేపించిరి. కాని
కార్యనిర్వాహకునికి అట్టి అధికార ముండనియెడల వ్యవహా
రము జాగ్రత్తగను జట్టుదలతోను జరుగవలెను. ఈ చట్టము
కమిషనరుయొక్క అధికారములు స్పష్టీకరింపబడినది. అధిక
వశితులను గురించి మాటాడుచు ప్రస్తుతము నీటివాసుక
అతివిస్తారముగ నున్నదనియు, అట్టిరద్దు లేకుండజేయుటకు
ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవనియు కాబట్టి నీటివిషయమై
నుమారు లక్షిరూపములు, సాలేనా లాభ యుండుననియు
నుడిసిరి. ఇదికాక ఇంటిపన్నులపట్ల హెచ్చులాభము రాగలను.
అస్తవస్తువులపై కి లక్షలరూపములు చేబూరును. ఈచట్టమును
నిలుపు చేయవలెనని కొందరు సభ్యులు
కోరిరి. అట్లు చేయుటకు ఏ లం ది న మే ను ట్లే
చేసియుండుము. ఈ చట్టమును, గవర్నరు గారు వెల్లి
పెట్టెను ముందుగా కాననసభమును వెట్టినలెనని మేము
మామనిస్సామని కొందరుకాంగ్రెసిం. మా అభిప్రాయ
ముదికాదు. కావ్యోరేవన అధికదృష్టితోనున్నది, కాబట్టి

అట్టి బాధను తీసివేయుటకే యీ చట్టమును ఇంతవేగముగా
కాననసభము చేయబూనినాము. చట్టమును సభ్యుల కోరికల
ప్రకారము నిలుపుజేసినయెడల అవర్గము సంభవించును: మిత
వ్యయము చేయుటకు పరిపాలనా సామర్థ్యము తెలియగలదు
గాని విస్తారము భవనమునిలవచేసి అమితవ్యయము చేయుటకు
కాదు. కాబట్టి సభ్యులందరు ఈ విషయమై జాగ్రత్తయోచింప
వచ్చును. కొత్త సంస్కరణముల ప్రకారము ప్రతినిధిసభలు
వచ్చువరకు ఈ చట్టమును అపవలెనని కొందరు సభ్యులు
కోరిరి. ఇట్టి అధికదృష్టితోనే కావ్యోరేవనకు అంతకాలము
వరకు నిలుగలదా? ప్రస్తుతము ఉన్న దొరతనములోని భార
తీకు సభ్యులకి ఇంతకష్టము అన్నవిగదా, కాబోవు భారతీయ
మంత్రుల కెంత క్రమ లంక నో యోచింపవలెను.

చట్టమును నిలుపుచేయ మని రంగారామగారు రుపహాసం
చివ నవరణ ఓడిపోయెను.

మా॥ రాజగోపాలాచార్యులు గారు చట్టమును కానన
సభమున వెట్టినలెనని ఉపహాసించి శిర్యాక మంగీకరింప
బడెను.

పాగత్రాగుట

మా॥ నరసింహయ్యగారు

పిల్లలు చుట్టలు మొలకలయిన వాటికి కాళ్ళుట నాపుట
కొరకు చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు వేరముగ చక్రవర్తికినవలె
నని యీ సభనామ దొరతనమువారికి నూచించుచున్నాను.

ఈ శిర్యాకము నువసాదించుచు, చుట్టలు కాళ్ళుట
వల్ల పిల్లల ఆరోగ్యము చెడిపోవుచున్నదని ము సభ్యులుచుగు
చున్నదనియు వారనిరి.

మా॥ నూర్యనారాయణరావుగారు ఆశచించిరి.

మా॥ దేవిప్పన గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఇట్లు
నుడిసిరి.

1909-వ సంవత్సరములో పాఠశాలల డైరెక్టరుకు వి
ద్యార్థులు చుట్ట కాళ్ళుటకు కిక్కించు ప్రయత్నములు చేయవలె
నని ఒక సర్క్యులరు పంపబడెను. నీలంలో ఇట్టికాననమున్న
ది గాని అందువల్ల లాభము కలిగింట్లు తోచదు. బంగారా
కానన సభలోను మరికొన్ని కాననసభలలో నున్న యిట్టికాన
నముగూర్చి యోచనలుజరిగినవి. బంగారా దొరతనమువారు
ప్రజాభిప్రాయమును తా మనుసరించెదమని యనిరి గాని అట్టి
కాననము నమలులోకి తెట్టుట నులభసాధ్యముకాదని యభి
ప్రాయపడిరి. పాగత్రాగు అభ్యాసము అంత విస్తారముగావృద్ధి
పొందలేదు దేవిప్పనగా కల్గిప్రాయశ్చరుచున్నాడు. అందు
వల్లను అట్టికాననము నమలులోనికి తెట్టుటకు తగిన లాభము
లేదు గనుక దొరతనమువారి కాననమునుగూర్చి యాలోచింప
జాలరని చెప్పిరి.

మా॥ కృష్ణారావుగారు

పాగత్రాగు అలవాటు విస్తారముగ వృద్ధిబొందలేదని
యు, కాననమును అనుజూత్యెట్టుట అసాధ్యమనియు దేవి
ప్పనగారు నూచించిరి. చెన్నపురి బొంబాయిచట్టములో నైవస
ఇట్టి నిబంధనలు చేసినయెడల బాగుండునని మీరు సలహా
నిచ్చిరి.

ఈనెల 8 వ తేదీ ఆదివారము రాత్రి కొందరు వోపిడి
గాంధీ బోగ్రా పట్టణమునకు మూడైళ్ళ దూరములో
నున్న మణిచాళ గ్రామములో వరాలు, కీ॥ ఈశ్వరచంద్ర
సహాగారి గృహము వై్యముగా వడ్డసింపిరి. దర్బారులును,
నేరకులును పిరివడ్డసింపగా వోపిడిగాంధీ ఇంటిలోని వారిని
కొట్టిరి. ముగ్గురు స్త్రీలకు గ్రామము పోవుసరికి దెబ్బలు
తగిలెను. దర్బారులు, నేరకుడు చనిపోయిరి. ఇంకను ఎవరిని
ఆరెట్టు చేయలేదు.

మహారాజశ్రీ రాజమండ్రి ప్రెస్సివల్
డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో
Ep 622 of 18
Os 269 of 17
వాదులు. 1. డిస్ట్రిక్ట్ డిజేన్స్రరావు 2. యా. రాజు
ప్రతివాదులు. 1. శ్రీధర్ కృష్ణమూర్తి వగయిరా.
సదరు నెంబరులో ప్రతివాదులు తాలూకు యీ దిగువ
తెలియపర్చబడిన స్థిరాస్థిమయి డిక్ టాకిగారు జప్తిచేయ
బడి ది 21-8-1919 తేదీన సదరు కోర్టులో వేలముచేయుటకు
ఏర్పరచబడినది. కాబట్టి యిరువురములముగా తెలియపర్చడ
మయినది.
ఆస్తివివరము
గోదావరిజిల్లా, రాజమండ్రి తాలూకా తొర్రెడు గ్రామం
లోని తల్లడి పంపు రమారెయి య 9 లకు హద్దులు.

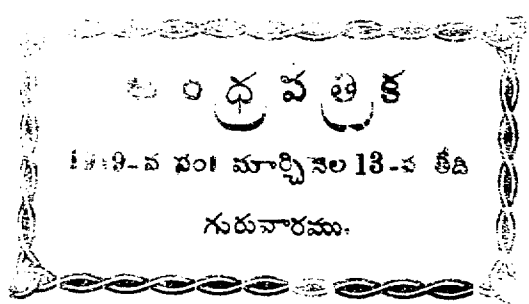
1. తూర్పు-అరబు మినహాగయాభు.
దక్షిణం-శ్రీధర్ లక్ష్మీనారాయణగారి జిరాయితి.
పడమర-వనవర్తి తమ్మయ్య జిరాయితి.
ఉత్తరం-శ్రీధర్ రంగనాయకులగారి జిరాయితి.
2. డిల్కో గ్రామం తాలూకా య 3-0 లకు హద్దులు.
తూర్పు-శ్రీధర్ రంగనాయకులగారి జిరాయితి.
దక్షిణం-అత్తిలి వెంకయ్య వగయిరాల జిరాయితి
పడమర-శ్రీధర్ లక్ష్మీనారాయణగారి జిరాయితి.
ఉత్తరం-పుంత.
3. డిల్కో గ్రామం తాలూకా య 2-0 లకు హద్దులు.
తూర్పు-శ్రీధర్ జగన్నాథరావుగారి జిరాయితి.
దక్షిణం-పుంత. పడమర. శ్రీధర్ లక్ష్మీనారాయణగారి
జిరాయితి.
ఉత్తరం-అత్తిలి అక్కయ్యనాయకుగారి జిరాయితి.
4. డిల్కో గ్రామం తాలూకా య 4-0 లకు జిరా
యిలికి హద్దులు.
తూర్పు-శ్రీధర్ లక్ష్మీనారాయణ వగయిరాల తా॥
జిరాయితి.
దక్షిణం-పుంత.
పడమర-గద్దెచలపన్న వగయిరాల జిరాయితి.
ఉత్తరం-శ్రీధర్ లక్ష్మీనారాయణ వగయిరాల జిరా
యిలి.
5. డిల్కో డిల్కో గ్రామం తాలూకా య 1-0 లకు ప్రతి
వాదుల తాలూకు నివేషణలం పెంకుటి భవంతికి
హద్దులు.
1. తూర్పు-అత్తిలి అక్కయ్యనాయకు వగయిరాల
నడిచే సంగమార్గం.
1. దక్షిణం-డిల్కో వారి భాగీస్థలం.
1. పడమర-రాజవీధి.
1. ఉత్తరం-అత్తిలి అక్కయ్యనాయకు వగయిరాల
నడిచే భాగీస్థలం.
6. ప్రతి. డిల్కో గ్రామంలోని వాదుల వొడ్డికి హద్దులు.
1. తూర్పు-అత్తిలి వెంకయ్య నారాయణమూర్తి వల్లె
రాలు భాగీస్థలం.
1. దక్షిణం అత్తిలి అక్కయ్యనాయకు వగయిరాల
నడిచేమార్గం.
1. పడమర-శ్రీధర్ సోమయ్యగారి స్థలం.
1. ఉత్తరం-రాజవీధి.
7. ప్రతి. డిల్కో గ్రామంలోని వాదుల వొడ్డికి హద్దులు.
1. తూర్పు-రాజవీధి. 1. దక్షిణం డిల్కో 1. పడమర
శ్రీధర్ లక్ష్మీనారాయణగారి భాగీస్థలం. 1ఉత్తరం
బొడ్డపాటి నూర్యనారాయణగారి భాగీస్థలం.
8. ప్రతి. పంతులుగారి ముంటివద్దవున్న వొడ్డికి హద్దులు.
1. తూర్పు-రాజవీధి.
1. దక్షిణం-శ్రీధర్ లక్ష్మీనారాయణగారి వల్లెరాల యిల్లు
స్థలం.
1. పడమర-రాజవీధి.
1. ఉత్తరం-గామాయ్య రామచంద్రరావు పంతులు
గారి భాగీస్థలం.
9. ప్రతి. డిల్కో రాజమండ్రి తాలూకా రాజమండ్రి వగయి
రాలలో కరివ మినగాగ్రామం తా॥ సర్వే నెం
857 య 18-17 ల వోపిడి ప్రతివాదుల వంతుకు
దక్షిణంవైపు య 9-8½ టికి. (1520)

మహారాజశ్రీ
గోదావరి డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో
E. P. No. 92/1918
OS No. 8/1918 తొలి సం॥ కో॥
వేలము సత్యానందం } వాదులు.
యా. వీరభద్రస్వామి }
1. వేలము తాతయ్యవల్లెరా-ప్రతివాదులు.
సదరు 1 ప్రతివాది రాజమండ్రి బహుమ గుండువారి
పిప్పిలో వర్తకంచేయుచుండే కొట్టులోని హెచ్చసామానులు
వగయిరా సరకులు ది 21-8-1919 నుండి లేదని సదరుకొట్టు
వద్దనే వేలంవేయుటకు గోదావరి డిస్ట్రిక్టు కోర్టువారివలన
సదరు నెంబరులో ఉత్తరవు చేయబడినది. గవన యిందుము
లముగా ప్రచారంచేయబడినది. (1521)
రాజమండ్రి. వి. ఎల్. నరసింహమూర్తి.
2-8-1919 ది. ఎ. వి. ఎల్. వక్తా.

ఆంధ్ర విద్యా నిధి
సంవత్సరాది భిక్ష

ఆంధ్రవిద్యానిధి సంఘకక్షమున సంవత్సరాది పండుగ దినమున ధన సహాయమును వేడుట యాచారమైనది. ఇప్పుడు వైద్యవిద్యార్థులు నలుపురు ఆయుర్వేద వైద్యవిద్యార్థి యొకరు ఇంజనీరింగు విద్యార్థులు మువ్వరును విద్యానిధినుండి సహాయమును బొందుచున్నారు. గత సంవత్సరమునందు విద్యార్థివేతనములకై రూ. 1600 లు వ్యయము చేయబడినవి. విద్యానిధి కీ యేడు ధన సహాయము లభించినచో విద్యార్థివేతనముల నావలసిన స్థితి యేర్పడును. ఆంధ్రదేశభాషామారులును విద్యాభిమానులును సంవత్సరాది పండుగదినమునందు విద్యానిధికి ద్రవ్యసహాయమును జేయుటకును ద్రవ్యమును సమకూర్చుట కేర్పాటును జేసియును మాత్రములే ములను సఫలము చేయుటకు వేడుచున్నాము.

విశేషము,
ఆంధ్రవిద్యానిధి కార్యదర్శులు.

దేశభాషలు: శాసన నిర్మాణసభ.

జాతీయ స్వపరిపాలనము చేకూరవలయుననిన, పరిపాలనావ్యవహార మంతయు దేశభాషలలో జరుగుట యత్యవసరము. ఈసత్తమును ఆంధ్రోద్యమము చిరకాలమునుండియు యుచ్చైస్వరముతో చాటుచునేయున్నది. దేశభాషలలో పరిపాలనము జరుగునపుడు, దేశము భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములక్రింద విభజింపబడక తప్పదు. ప్రజల కెల్లరకును సుగ్రాహ్యమగు భాషలో పరిపాలనము జరుగనంతవరకు, ప్రజలు రాజ్యాంగవిషయములలో శ్రద్ధవహింపజాలరు. ప్రజలు తగినశ్రద్ధ దీసికొననంతవరకును, స్వపరిపాలనము నామమాత్రావశిష్టముగ నుండుట, సహజము. ఇంతవరకును, ఆంగ్లభాషాకోవిదు లగు భారతీయ ప్రముఖులు దేశభాషలను నిరసించిరి. సామాన్య వ్యవహారములనంతను ఆంగ్లభాషలలో జరుపుకొనసాగిరి. క్రజాసామాన్యమునకును వీరికిని రాను రాను సంబంధము దూరము గాజొచ్చెను. క్రజాశయముల గూర్చి విచారించెడి కాంగ్రెసు సభయునును, దేశభాషల నాదరింపలేదు దాని మార్గమునేతక్కుంగల సభలుగూడ అనుకరించినవి. కొంతకాలము నుండియు, దేశమున స్వయంవికాస ముదయించ సాగినది. దేశభాషలపైసను, వాఙ్మయము పైసను అభిమానము గలుగసాగెను. ఆంధ్రోద్యమ మి యభిమానము నాంధ్రదేశమునందేగాక, అన్య రాష్ట్రములకు గూడ వ్యాపింపజేసెను. ఆంధ్రదేశమున రాజకీయసభల నాంధ్రభాషలో జరుపుట చిరకాలముక్రిందటనే యారంభ మయ్యెను. అట్టి యుత్సాహమే, గడచిన దీర్ఘ కాంగ్రెసు సభలో వ్యక్తమయ్యెను. ప్రతినిధు లనేకులు, దేశభాషలలో నుపన్యసించుట కుత్సాహము జూపిరి. రయతులనేకులు, దేశీయవ్యవహారములందు తీవ్రముగనభినివేశముజూపిరి. రాజ్యాంగసంస్కరణములు త్వరలో సఫలము గానున్నవి. దేశభాషల

కేంద్రత్వరలో ప్రాముఖ్యమిచ్చిన, దేశమున కంతటి లాభదాయక మనుటకు సందియము లేదు.

పరిపాలనము దేశభాషలలో జరుగుటకు ప్రస్తుతస్థితిలో విశేషావకాశములు లేకున్నను, ఉన్నయవకాశముల నయినను ప్రజాప్రముఖులువయోగించికొనుటలేదు. ఆంగ్లభాషకు దేశమున విశేషవ్యాపకము లేనపుడు, ఉన్నతోద్యోగులగు నాంగ్లేయులు దేశభాషలనుతప్పక నేర్చికొనుచుండెడివారు. న్యాయస్థానములందు దేశభాషలలోనే, కార్యక్రమము జరుగుచుండెడిది. ఉన్నతోద్యోగులు ప్రజలతో సంప్రతించుటకు మధ్యవర్తుల యవసరము లేకుండెడిది. రానురాను అధికారవర్గవిధానము ఘనీభవించి, చలనరహితమయిన కొలదియు, దేశభాషలను నేర్చికొనుటకు వారి కవసరము లేకుండెను ఇప్పటికయినను, హైందవ విద్యాధికులు దేశభాషల నుపయోగించుటకు కొంతవడి యవకాశము కలదు. కోర్టు భాష దేశభాషయగుటచే, క్రిందికోర్టులలో న్యాయవాదులు హీరింగు మొదలగు వాటిని స్వభాషలో జరుపుట కెట్టి యాత్యేకణములేదు. కొంతకాలము క్రిందటివరకు, న్యాయాధిపతులు దేశభాషలలో తీర్పుల వ్రాయుచుండెడివారు. ఆతీర్పులు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయబడినవాటి కేంద్రమాత్రము దీసిపోకుండెను. ఆపద్ధతిని పునరుజ్జీవింప జేయవచ్చును. స్థానిక స్వపరిపాలనాసంఘకార్యక్రమ మంతయు, దేశభాషలలో జరుపుట కెట్టి యభ్యంతరమును లేదు. సభ్యులనేకు లాంగ్ల భాషాజ్ఞానము లేనివారుగనుండుటచే, ఆంగ్లభాషలో కార్యక్రమము జరుపుట, అర్థవిహీనము. శాసననిర్మాణసభలలో సయితము దేశభాషల నుపయోగించుట, రానురాను అవసరమగుచున్నది.

నూతనసంస్కరణములు సఫలమయినపిమ్మట ఆంగ్లభాషాప్రవీణులు గానివా రనేకులు సభ్యులుగ జేరవచ్చును. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో ఆంగ్లభాషాజ్ఞానము గలవారికి కొంతపలుకుబడియుండి, శాసననిర్మాణ సభలలో ప్రవేశము దొరకుచున్నను, మున్ముందీస్థితి ప్రబలునని యూహింపవీలులేదు. అర్హతయంతయు, విద్యనుబట్టి గాక, ఆస్తినిబట్టి యుండుటచే, ఆంగ్ల విద్యాపారంగతుల మిరాశి నిలువనేరదు. అట్టిస్థితిలో సభ్యుల నెల్లను ఆంగ్లభాషలో ప్రసంగింపవలయుననికోరుట హాస్యాస్పదమగును. అంతదూరము, బోనేల? ఇప్పుడే, పంజాబు శాసననిర్మాణసభయందు, ఉర్దూభాషలో నుపన్యసించెడి సభ్యులుగలరనియు, సామాన్యశాసన నిర్మాణసభలో గూడ నిట్టివాగు లేకబోలేదనియు తెలిసినపుడు, దేశభాషలలో కార్యక్రమముమున్ముందు జరిగెతిరునని యూహింప వచ్చును. వేర్వేరు భాషలు ప్రచారమున నున్న రాష్ట్రములలో, దేశభాషలలో ప్రసంగించుటచే, కొంతకష్టము గలుగుట నిశ్చయమే. కాని యిందుకుసాధనము, దేశభాషల నిరాకరించి అన్యభాషల నుపయోగించుట గాదు. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రముల నేర్పరచుటయే యిందుకు మూలసాధనము. పరిపాలనావ్యవహారము అన్యభాషలో జరుగుట హిందూదేశమున దప్ప మిగిలినదేశములందెక్కడను కానరాదు. ఇంతకన్నను అసహజమగు స్థితి మరియొక టుండబోదు. రాజ్యాంగ సంస్కరణము ప్రవేశపెట్టబడిన పిమ్మటగూడ, ఇట్టి యసహజస్థితి కొనసాగుట శ్రేయస్కరము గాజాలదు.

భావిస్థితి కిది నూచనయో యనునటుల, మానసియులగు నరసింహయ్యరుగారు, మున్ముందు బిల్లుపై చర్చ జరుగుచున్నపుడు, తమ యుపన్యాసమును తమిళభాషలో ప్రారంభించిరి. ఆంగ్ల

భాషానిస్వనమే ఆంగ్లమానసపుత్తులగు విద్యాధికుల వీరులకు విందు గొలుపునపుడు, దేశభాషావన్యాసము వీరికి కర్తవ్యతోరముగ నుండుటలోవింతలేదు. అంతటితో, సభ్యులెల్లరకు మెలకువ గలిగెను. గౌ. రాజగోపాలాచార్యులగారు ఇది యేమని యడిగిరి. ఆంగ్లభాషనే యుపయోగింపమన, అధ్యక్షులు నుడివిరి. ఏభాష నున్నదో గించుట కయినను తనకు హక్కుగలదని, అయ్యరుగా రనిరి. అంతట వాగ్వివాదము పెరిగెను. గౌరవనీయులగు రామనాథపురము రాజు, రామచంద్రరావు, రంగాచార్యులుగార్లు తమ వట్టుదలను విడనాడమని అయ్యరుగారికి బోధించిరి. నాయరుగారు, వారిని పరిహసించిరి. కాని, అయ్యరు గారెంతమాత్రము చలించలేదు. ఏమాత్రముక్రింద, తనయుపన్యాసముని మేళింపబడునని, అయ్యరుగారు ప్రశ్నించిరి. నిర్ణీతముగు భాషలోనే మాటలాడవలయునను, సూత్ర మెక్కడను లేదనియు, అయినను తమ యాజ్ఞ అనుష్ఠానీయమనియు, అధ్యక్షులు నుడివిరి. తా మింకొక భాషలో మాటలాడుట కంగీకరింపమని దెలుపుచు, అయ్యరు గారుపన్యసించుట నసలే మానివైచిరి. ఈ చిత్రకథ యింతటితో ముగిసెను.

కాని దీనిఫలితము లింతటితో ముగియవు. అయ్యరుగారు నూతనకథమును ద్రొక్కుట కిది సరియగు సమయమాకాదా, తమ కోర్కెను సభవారికి ముందుగ దెలుపవలయునా లేదా, యితర సభ్యుల సానుభూతిని ముందుగ నేబడయుట భావ్యమా కాదాయను విషయమై భేదాభిప్రాయములుంకిన నుండుగాక! అయ్యరుగారు చూపిన దేశభాషాభిమానము, వినుత్సాహవాతీశయము, గాఢమగు పట్టుదల గూర్చి, భిన్నాభిప్రాయములుండుటకు వీలులేదు. దేశభాషలగూర్చి వందలకొలది తీర్మానముల గావించుటకన్న, శాసననిర్మాణసభలో అయ్యరుగా రొక్కరుచు మాత్రమే భూషణములకు జంకక నెల్లడీజేసిన మాతృప్రేమానిదర్శన మొక్కటియే, ప్రజాభ్యుదయమునకు చేయూత నొసగగలదు. దేశభాషావాదులు, నరసింహయ్యరుగారి హెచ్చరిక గమనించి, తమ యుద్యమాభివృద్ధికై ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో కృషి నెలువవలసి యున్నది. స్వపరిపాలనమునకు సరియగు పునాదుల వేయవలసిన బాధ్యత వీరిపై నిలిచియున్నది. ఇట్టి యుత్సృష్టాశయమును, హిందూదేశమునకు ప్రసాదించిన, ఆంధ్రు లీ సందర్భమున ప్రచండసంచలనము జూపి, మాతృదేశోద్ధరణకు గడుగుట ధర్మము. దేశభాషాద్యమాభివృద్ధి కింతకన్నను సనుకూల తరుణ మే తెంచనేరదు.

ప్రజల నిస్సహాయత.

మదరాసు మున్సిపల్ కమిటీ మన్ని పక్షములవారిచే నేకగ్రీవముగ విచుష్కింపబడియుండెను. ఎవరిలాభము కొరకై యీ శాసనము గావించబడుచున్నదో, అట్టికార్యోరేషను సభవారే దీనిని బూర్తిగ నిరసించిరి. గౌ. రాజగోపాలాచార్యులు గారును, అడ్వకేటు జనరలు గారును దీనిని సమర్థింప జూచిరి గాని, వారు చూపిన హేతువులన్నియు, గౌ. రంగాచార్యులు గారు మొదలగు సభ్యులచే తుత్తునియలు చేయబడినవి. ఈ బిల్లు శాసనముగాకుండ, రెండుసంవత్సరములవర కాపియించవలెనని, రంగాచార్యులుగారు తీర్మాన మువహించిరి. క్రొత్తబిల్లుచే, కార్యోరేషను సభాధికారము లెలుల నామమాత్రవశిష్టము గావించబడినవ్రా, కమిషనరున కెట్టి నిరంకుశాధికార మొసగబడినదో, బాధ్యతలు పా

చ్చినను ఆరికసితి ఎటుల సంకుచితకరుపబడినదో, ఆచార్యులగారు విస్తృతముగ వివరించిరి. ఆశ్చర్యములలో శిల్ప నాశ్చర్యము. వి. కే గామానుజాచార్యులగారిబిల్లును హరించుచున్నాడు. వీరి బిల్లుపై గలిగిన ముక్కువ కేయి కారణమో యూహించుట కలకున్నారము. డాక్టరు నాయరుగారు సహితము యీ బిల్లును తీవ్రముగ విమర్శించిరి. అంధికారు లెల్లరును వలదనుచున్నను, కార్పొరేషను సభ వారు నిరసించినను, ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రతినిధులను విడనాడలేదు ఇంతకన్నను ముఖ్యముగా రాలెటుబిల్లుల విషయమున, ఇండియా ప్రభుత్వవారి టుల నే ప్రవర్తించుచున్నారని నిన్నటిదియు, సామాన్య శాసన నిర్మాణసభలో సెలెక్టు కమిటీ నివేదికముపై చర్చ జరిగెను. నురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు, స్నేహభావముతో నీచట్టము నాపీయించవలెనని, ప్రభుత్వమువారికి కడుదూరము హితమొసగిరి. ఈ చట్టము శాసన మగుటవలన, వంగదేశ విభాగమువలెనే దేశమునందనేకమగు ననర్థములు కలుగుననియు, సంస్కరణ విధానమున కడ్డు గలుగజేయు ననియు, సిడెహాము ప్రభుత్వ లీ సందుదీసికొని, ప్రజాశయములను భంగపరచెద రనియు, అందుచే, యీ బిల్లుపై ఫానిక ప్రభుత్వములయొక్కయు, హైకోర్టులయొక్కయు, ప్రజాసంఘములయొక్కయు నభిప్రాయముల దీసికొనుట సంభావ్యమనియు, దెలుపుచు, బెనర్జీగారు తన సవరణ నుపపాదించిరి. సప్రూ, కాశీంబజారు మహారాజు, సుకూల్, కపర్దే, పటేలు, సీతానాథరాయి, కరీంభాయి, నుందరసింగు, మొదలగు సభ్యులెల్లరును బెనర్జీగారి సవరణను బలపరచిరి. కాని ఫాగనుగారును, ఎమర్సనుగారును, ఆలస్య ముచ్యుతం విషయని, తమ యాతురత గనుబడిచిరి. సర్ విలియము వింకెంటుగారు తమ యభిప్రాయము మార్చికొన దలచలేదు. తాము చేయించిన పాకర్లముల నిదివరకే జేపితిమనియు, అంతకన్నను మార్పుల జేయుటకు వీలులేదనియు, శాంతిప్రవర్ధనముపట్ల తమ బాధ్యతను విడనాడజాలమనియు, యీ బిల్లు నిరసన వాధులను బాధించదనియు దేశక్షేమానుకూలముగా యశ్యవసరమనియు, వింకెంటుగారు నుడివిరి. అధికారులు తమ మనఃపాక్షీ ననుసరించి ఘోషు జేయుట కంగీకరింపవలెనని, శర్మగారు కోరిరి. మాలవ్యాగారు, గాంధీగారి సత్వాగ్రహము గూర్చి ముచ్చటించిరి. రంగస్వామి అయ్యంగారు గూడ దీనినే సూచించిరి. దేశములో గలుగనున్న కలవరముగూర్చి జిన్నాగారు కనుల గట్టినటుల వర్ణించిరి. ఎటులయిననేమి బెనర్జీగారి సవరణ యోజిపోయెను, మాలవ్యా, కపర్దే, కపర్దీగార్ల యభిప్రాయములను బ్రచురింపవలెననియు, రాజప్రతినిధిగారు సమాధానము జెప్ప యత్నించిరిగాని, అది ఎంతమాత్రము సంతృప్తికరముగలేదు. వరుసవెంబడి, కపర్దీ, అయ్యంగారు, పటేలు, చాందాగార్ల సవరణలన్నియు, నిరాకరింపబడెను. తుట్టుతుడకు, సెలెక్టు కమిటీగారి నివేదిక గూర్చి వెంటనే యోచించుటకు నిశ్చయింపబడెను. ప్రజలెంత మొరలిడిననేమి, ప్రభుత్వమువారు దలపెట్టినది కాకమానదు. ఇంతకన్నను ప్రజల నిస్సహాయత జూపుటకు వేరునిదర్శనము గావలయునా? రాష్ట్రీయ, సామాన్య ప్రభుత్వములందు వెంటనే బాధ్యతాయతవిధానమును ప్రవేశ పెట్టుట ఎంతటి యవసరమో తెలియుచున్నది. అధికారబలముచే, ఇట్టి శాసనముల గావించుటయం దాశ్చర్యములేదు. ఈ తరుణమున ప్రజలయ్యాధ్యాత్మిక శక్తి విజృంభించునా? దీనిపైనే, భారతదేశపు భావ్యజ్యోతిష మంతయు నాధారపడియున్నది.

సర్ శంకరనాయరుగారు.
 లీడరుపత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది: "భారతదేశాభిమానులలో నెవరయినను, తగినవైద్యవంతుడు గాడనియు, స్వతంత్రుడు గాడనియు నిందకు నొనుగానివారు గలరా? సర్ శంకరనాయరు గానంతయు పుడేతెచ్చింది. హార్మెలుగారిని, వేతనము నొందెడి వంగదేశ వైద్యులనులరుగ నియమించుటకు, సర్ శంకరనాయరు స్వయముగ ప్రయత్నించుచున్నటుల బెంగాలీ పత్రికలో నొక యువవిలేఖరి తలచుచున్నాడు. హార్మెలుగారి సామర్థ్యముగూర్చి వీరికి మంచి యభిప్రాయము లేదు. ఈ యుద్యోగము భారతీయులకి బోవలెనని వీరి యభిప్రాయము. ఇది మాకును ఇష్టమే. సర్ శంకరనాయరు గారియనను వీలున్నయెడల, పేరుగ జేయరని, మే మూహించెము. బెంగాలీ యువవిలేఖరి మాత్రము, గవర్నరుగారికి భారతీయుని దీసికొనవలెనని యిష్టముగలదని, దెలుపుచున్నాడు. అటులయినచో, శంకరనాయరుగారిందు కడ్డుపడెదరని, యూహించజాలము. కాని, శంకరనాయరు గారు తగిన స్వతంత్రమును జూపలేకబోయినందు, మార్పు మాకోలాగనుగార్లలో బాటు అన్నిటికిని తలయూపుచున్నారనియు, ఈ విషయములో రొనాల్డుపే ప్రభుత్వకన్న దేశాభిమాన రహితముగ ప్రవర్తించబోవుచున్నారనియు, ఉపవిలేఖరివ్రాయుచున్నాడు ఇందుకు మే మొప్పులే చెప్పగలము. ఇట్టి అనుమానసహితముగా వాతావరణమున, ఎక్కి గొప్పవాని మర్యాదయైనను నిలుచు నని దోచదు."

లజపతిరాయి గారు.
 లజపతిరాయిగారిని ఆంగ్లహిందూదేశములకు గాని యవలదని, సిడెహాంవిర్లములో నొకరగు యేమి గారు, ప్రభుత్వకార్యదర్శిని గోరెను. ఫిషరుగారిందుకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, మాంటాగూ గారు వారికి అంగీకారపత్రముల నిచ్చుటకు నిరాకరించిరని తెలిపిరి. భారతీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యముల కెటులభంగము కలుగుచున్నదో, యిందుమూలమున తెలియగలదు. కాని, ప్రజలెన్నిటికిని నగచెదరు? స్వకరిపాలనమే యీ కష్టముల బోనాడుటకు ప్రధానావధముని గ్రహించి తత్సంపాదనమునకై తమశక్తులనన్నిటిని కేంద్రీకరించుట ప్రజల కర్తవ్యమని స్పష్టమగుచున్నది.

వైద్యసాహాయ్యము.
 మైసూరు రాష్ట్రమున తగినన్ని వైద్యాలయములు లేవని, మైసూరుప్రభుత్వమువారు దలచుచున్నారు. రాష్ట్రమున కంతకును తగిన వైద్య సహాయము లభించుమాగ్గముల నన్వేషించుటకు ప్రభుత్వమువారి రొకవిచారణసంఘము నేర్పరచిరి. వీరు విచారించెడి యంశములలో ఆయుర్వేద యూనానీవైద్య సహాయము నెటుల సభివృద్ధిగావించవలయునో యనుసంశయము గలదు. స్వదేశీ సంస్థానములైనను ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి పాకర్లముల నొసగుచో కొంతవడి మేలగును.

మితవాదుల సమావేశము:—ఈ నెల 9 వ తేదీన సర్ వినోదమిత్రగారి యధ్యక్షత కింద ఆఖిలభారత మితవాదుల రెండవ సమావేశముయొక్క ఆహ్వానసంఘము వారి సభ జరిగెను. పార్లమెంటుసభలో సంస్కరణచట్టమును ప్రవేశ పెట్టుటకు ఆఖిలభారత మితవాదుల సమావేశము ఆపివేయవలసినదని, బంగాళరాజధాని నుండియు, ఇతర రాష్ట్రముల నుండియు మితవాదనాయకులు విజృంభణ చేయుటచేత, ఈ సమావేశము జరుగుట ప్రస్తుతము ఆపివేయబడినది. ఈ సమావేశము జరుగుతే ముందు నిర్ణయింపబడునను తీర్మానము ఆహ్వానింపబడినది.

స్థానిక వార్తలు

మదరాసు నిమ్మ జాత్యుద్ధారకసంఘము:—ఈ సంఘమున సంఘసేవ జేయవార లక్ష్యసరముగ నున్నందుచే, వారియనకు 2,81 గంటలకు మానవసేవ జేయువారు కావలసియున్నాడు. ఇష్టమున్నవారు 97, అన్నాపిల్లెబ్బి, బార్బిటవుతు ఆని వ్రాయవలెనని కార్యదర్శి మారు వ్రాయుచున్నాడు.

విల్లింగ్డను ప్రభుత్వగారి రాగ:—విల్లింగ్డను ప్రభుత్వగారు బెంగాలీ పత్రికలో "మండలా" అనుపాద్యమోడలో వెక్కిరిచుచున్నాడు. మదరాసునకు ఏప్రిల్ 9, 12 తేదీల మధ్య రావచ్చునని తెలియుచున్నది. మొట్టొకటి దంపతులు మార్చి 29 తేదీకిగాని, అటుపిమ్మటగాని "వింద్యారా" అను స్త్రీయంత్రో సంగ్రామమునకు బోవుచును.

పార్లమెంటు సభ్యులవారి, ప్రయాణముల మూలమున గాని ఆంగ్లదేశమునకు దిగుమతిచేయబడు ఆహారపదార్థములకు లెక్క పెట్టుటకు సరి వాణిజ్యసంఘమువారు ప్రకటించుచున్నాడు. తేమాకు, గోధుమపిండి యివ్వకు ఆహార పదార్థముల పోష్టుద్వారా చేయబడు యెరువుతనై నిధింపబడిన నిషేధములు తొలగింపబడినవి.

ఆహారపదార్థములపై:—సిరియా సున్నెలు డైరెక్టరు యిచ్చుచున్న నిషేధములవలన దేశములో గలిగిన ఆహార పదార్థముల కలెవులు గూర్చి యోచించుటకు డి. బి. గోవింద నాథు చతుర్ముఖుడగు అభ్యుత్తర క్రింద గోఖలేశ్వరిలో 14 వ తేదీ కుక్రవానా సాయంత్రము 5½ గంటలకు పాం సమావేశము జరుగును.

ఆయుర్వేద ప్రచారకసభ:—వీరిచే నిర్వహింపబడుచున్న ఆయుర్వేదకళాశాలలో నిజముగాంచిన విద్యార్థులకు పట్టములకు, బహుమానములకు ఒసగుటకు యీ కళాశాలాధిపతయ (1/39, బెంబుల గార్డెన్) 16 తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు సభజరును. మదరాసు ఆద్యోకేట్ జనరలు ఆకు ఎస్. శ్రీనివాసాచార్యుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

మదరాసు ఉపాధ్యాయసంఘసమావేశము:—ఈ సంఘపక్షమున నొక ఉపాధ్యాయసమావేశము రాబోవు శనివారము 2 గంటలకు మచ్చమప్పకళాశాల హాలులో సమకుడును. శ్రీ మొట్టెండు ప్రభుత్వగారు సభకు ప్రారంభించును. ప్రభుత్వమునకు ప్రతిపక్షివార ఆచార్యుగారి యాజమాన్యమున సభ జరుగును. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసము కె. వి. రామనాథుగారిచే సుసంకల్పము. పిమ్మట శ్రీ మొట్టెండు ప్రభుత్వగారి యుపన్యాసము. శ్రీనిధ్యుల గూర్చి మొట్టొకటి కన్యగారి యుపన్యాసము పిమ్మట జరుగును. తరువాత, ఉపాధ్యాయులకు శాసనసభయందును, పెనేటు సభలోని ప్రాతినిధ్యము సుసంకల్పమును గూర్చి పి. ఎ. కుబ్జాస్వామిగారు రుపస్థానింతురు.

జాతీయోద్యమనిధి:—లోకమాన్య తిలకుగారిచే ఆంగ్లదేశమున గావించబడుచున్న జాతీయోద్యమన్యాసనమునకై యొకనిధి స్థాపించబడినది. మదరాసు బందరు సభచేసి యీ క్రింది వారిని యీ నిధికి కార్యనిర్వాహకసంఘముగ నెన్నుకొనిరి:—గో. కె. వి. రంగస్వామి ఆచార్యుగారు (అధ్యక్షుడు), డాక్టరు నంజుండరావు, డి. వి. వెంకటాచార్యులు గార్లు (ఉపాధ్యక్షులు), ఎస్. కన్యూరంగయ్యగారు, క నాగేశ్వరరావు వంతులు, ఎ. రంగస్వామి, ఆచార్యుగారు, డి. ప్రకాశం, పి. నారాయణమూర్తి, రామచంద్రాచార్య, సి. ఎస్. గోవింద గజపతి మొదలయి, ఎస్. మునిస్వామి చెట్టి యారు, కరంసింగు మెహతా, సి. రాజగోపాలాచార్యుల గార్లు (సభ్యులు) ఎస్. కె. ఆచార్యుల, వి. వెంకటేశ్వరుల గార్లు కార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనబడిరి. సామ్య ఇండియన్ ల్యాంకులో డిపోజిటు చేయబడును. మదాలను ఇండియన్ ల్యాంకునకు గాని, మదరాసులోని 292, ఎస్సెసేటులో నున్న కార్యదర్శిగారి పంపవచ్చును. ఎస్. కె. ఆచార్యులు, డాక్టరు పరరాజుగారు ఆంగ్లదేశమునకు కూడ సందర్శింపనున్నారు.

విదేశతంత్రీవార్తలు

(రైలుకు సంబంధించినవి)

ప్రాచీన

జర్మను ప్రశ్నలు

పారిసు, మార్చి 1:—హావాను వార్తాసంఘము వారి రిట్లు ప్రకటించిరి:—అభిప్రాయ ప్రకటనమున ఆలస్య మొత్త గలిగినను ప్రతి జర్మను సమన్వయమును ముగించుచు వారి కేసునుగూర్చి యుద్ధము.

ప్రభుత్వసంధి.

పారిసు, మార్చి 1:—హావాను వార్తాసంఘము వారి రిట్లు ప్రకటించిరి:—అభిప్రాయ ప్రకటనమున ఆలస్య మొత్త గలిగినను ప్రతి జర్మను సమన్వయమును ముగించుచు వారి కేసునుగూర్చి యుద్ధము.

యుద్ధమునకు బాధ్యులు.

పారిసు, మార్చి 1:—హావాను వార్తాసంఘము వారి రిట్లు ప్రకటించిరి:—యుద్ధమున కెక్కు బాధ్యులు విషయమును యోచించుచుండి యుద్ధసంఘము వారు తమ రిపోర్టును ప్రకటించిరి. కెయజుమిదను, జర్మను యుద్ధరాజుమిదను జర్మను పక్షమువారి అంతరంగిక సంఘములవైన ప్రాన్సు, బెల్జియం, పోలాండు వేల వందలకొలది సేనిలు సైనిక ఉద్యోగులమిదను శరము మోవబడెను.

వై నానారి కోరిక

పారిసు, మార్చి 1:—వై నానాసంఘమునకు కోరిక వై నానా శక్తియు తన పరిపాదుల లోపలనే యుద్ధముగా అభివృద్ధిపొందుటకు స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండవలె ననియు విదేశముల వారు వై నానాను జేర్చగలమైన గోరుకు హక్కుగలిగి యుండగలరని తెలిపెను. వెకిలూ విదేశ సేని యొకటి యందుకు వై నానా యుద్ధములకు మనస్సుకట్టుటగా నున్నది.

ప్రాన్సునుండి వాగిరికాల్చి వృద్ధిపొందుట కాంతి పొందును జపానువారికి గల హక్కులను వై నానాను గ్రహించిరి. కాన యిక్కుమారు వై నా జపానులకు సభ్యులు వృద్ధిపొందుచుండునని జపానీయు సంఘాధ్యక్షు డగు యానాగి గారు తెలిపిరి.

సర్వజాతి సమ్మేళన సంఘము.

పారిసు, మార్చి 1:—హావాను వార్తాసంఘము వారి రిట్లు ప్రకటించిరి:—సర్వజాతి సమ్మేళనసంఘము విషయమున సెనేటు సభవారి తీర్మానములను బలమువలన విలీనము గాను సంధి సభకు ముఖ్యప్రతినిధులను గొప్పటిని చేయుట సంధినింప వచ్చు నని వారినుండలి ప్రతిభలు నూచించుచున్నారు. సర్వజాతి సమ్మేళనసంఘ విధానమునకు గల అమోకము ఆశయముల సంధియున అమోకము జరుగందలయు తన పక్షమున నేర్చుచున్నారని విలీనము గాను మహావిక్రమ సమయో నున్నారని అనుకొనుచున్నారు. ఇతర పరామర్శ మహా జనుల అభిప్రాయములను మాడగా సెనేటు సభవారి తీర్మానములందు మొత్తము సంధివిషయమును తరువాత సమ్మేళన సంఘవిషయమును పరిష్కరింపవలసియుండునని ఖండితముగా విలీనము గాగిరి సంధిసభవారికి తెలుపబడెనని తోచుచున్నది. రాబోవు సెనేటుసభయందు మనోవిధానమును నిలుపగలగుటకు మహాసంఘసభ్యులనుచేసి, సర్వజాతి సమ్మేళనసంఘపు అధికారములను నిర్ణయించునది సంధి ఆమోదింపబడవలయు.

అమోకముల నిర్ణయించు వరానువారి భావము

పారిసు, మార్చి 1:—హావాను వార్తాసంఘము వారి రిట్లు ప్రకటించిరి:—సర్వజాతి సమ్మేళనసంఘము విషయమున సెనేటు సభవారి తీర్మానములను బలమువలన విలీనము గాను సంధి సభకు ముఖ్యప్రతినిధులను గొప్పటిని చేయుట సంధినింప వచ్చు నని వారినుండలి ప్రతిభలు నూచించుచున్నారు. సర్వజాతి సమ్మేళనసంఘ విధానమునకు గల అమోకము ఆశయముల సంధియున అమోకము జరుగందలయు తన పక్షమున నేర్చుచున్నారని విలీనము గాను మహావిక్రమ సమయో నున్నారని అనుకొనుచున్నారు. ఇతర పరామర్శ మహా జనుల అభిప్రాయములను మాడగా సెనేటు సభవారి తీర్మానములందు మొత్తము సంధివిషయమును తరువాత సమ్మేళన సంఘవిషయమును పరిష్కరింపవలసియుండునని ఖండితముగా విలీనము గాగిరి సంధిసభవారికి తెలుపబడెనని తోచుచున్నది. రాబోవు సెనేటుసభయందు మనోవిధానమును నిలుపగలగుటకు మహాసంఘసభ్యులనుచేసి, సర్వజాతి సమ్మేళనసంఘపు అధికారములను నిర్ణయించునది సంధి ఆమోదింపబడవలయు.

టార్జ్యుగారి ప్రకటన.

పారిసు, మార్చి 1:—హావాను వార్తాసంఘము వారి రిట్లు ప్రకటించిరి. వార్తాప్రతికా సంపాదకుల మహాసభయందు టార్జ్యుగారు రుపన్యసింపించు సర్వజాతి సమ్మేళన సంఘ విషయము ప్రభుత్వ సంధియున వాగ్మయి యుండుననియు, సంధి కిని, సమ్మేళన సంఘమునకు నుండు సంబంధము నట్లే యుంచవలెననియు, జర్మనీవారు సంధినిబంధనలను సుక్రముగా జరిపించు సభ్యులను రుజువు చేసిన వెనుక జర్మనీ గూడ సమ్మేళన సంఘమున జేర్చుకొన బడునను భావమున జర్మనులు సమ్మేళన సంఘవిధానము నామోదింపవలెననియు చెప్పిరి. జర్మనుల వాదనలను జర్మనీకి ముఖ్యమంత్రి వివరించుచు మాడవను విషయమును మిత్రమండలి వారందరే తేజమునగూర్చి యున్నారు. జర్మనుల వాదనలను కొంత భాగమున పరామర్శ కీర్తనలను భావము పరామర్శ కీర్తనలు. మిత్రమండలి సేనాధికారులు నూచించినదాని కంటె ఇంకను కఠినముగా సేనానియను నియమము యంద వలెనను విషయమును మిత్రమండలి వారందరే తేజమునగూర్చి యున్నారు టార్జ్యుగారు చెప్పిరి.

దేవులు; పోయెను.

పారిసు, మార్చి 4:—హావాను ఏజెన్సీ వారి రిట్లు చెప్పుచున్నాడు:—దేవుల పోయెననుభావములు మంచి అభివృద్ధి పొందినవి. సహాధ్యక్షుల కేడియో మార్గమునుగూర్చి దేవుల నెడల కాంతిగల సగమును తమ రాష్ట్రములలో జేర్చవలెనని పట్టు పట్టుచున్నందు, దానికి బదులు ఎక్కడ వేర్చినిచ్చిన సంపాదించగలమనియు వారు తెలియబరచిరి.

ఇంక దేవుల కోరికలను బట్టి స్పెల్సు కింగ్ (డచ్) రాష్ట్రము నాలుగు భాగములుగా విభజింపబడుననియు, మొదటిభాగములో దేవుల సహాధ్యక్షులకు ప్రజల అభిప్రాయము ఇంకటి నే గడగొనుటకుననియు, రెండవభాగములో ఆలు నెలలు పోయినవెనుక గడగొనుటకుననియు, మూడవభాగము మిత్రమండలి సైన్యములచే నాక్రమించబడుననియు, కీలుకాలవ సహితముగా వాల్టర్ భాగము జర్మనుల స్వాధీనమున నుంచబడుననియు వారినింప బడుచున్నది.

సంధిసభ.

లండను, మార్చి 1:—చీనా వార్తాసంఘము వారి రిట్లు ప్రకటన నుండి. ఆంధ్ర సంధిసభలో తిర్మింపబడు చీనా వ్యవహారములలో కియావా సమన్వయము, చీనా జాపానుల 1918-19 సం. వరకులకు మార్పులను కాన్సులరు అధికారములమీది సమన్వయము రాష్ట్రీకీకర స్వత్వసమన్వయము, విదేశ వస్తువుల కుంకములు, బొక్కుల వస్తుపరివారములు, అందఱికిని వ్యాపారము చేసికొనుటకు నిరామంకముగ నుండవలయునను ఈ మొదలగా గల సమన్వయము తిర్మింపబడును.

ప్రాన్సు అమోకముల స్నేహభావము

లండను, మార్చి 1:—ప్రెసిడెంటు విలీనము గా రమోకాకు మరలినప్పటినుండియు గలిగిన అభివృద్ధిని పరామర్శ భాగములో తీర్చిదిద్దుచున్నాడు. పరామర్శవారికి నానాశక్తిసంఘమునకు అభిప్రాయము లింకలకు భావమునున్నది.

ప్రారంభ సంధిపరతులు

పారిసు, మార్చి 1:—హావాను ఏజెన్సీ వారి రిట్లు చెప్పుచున్నాడు:—ప్రారంభ సంధియుగ్మ సైనికపు మరతులను పరిష్కరించుటలో నిరత ఆలస్యము చేసినందులకు తమకు చాల ఆకాశంకము గలిగిన దను సంకల్పిని పరామర్శ వార్తాప్రతికా మునుగుచరచెను. తాత్కాలికపు సంధిపరతులను, కాల్సేకమరతులను భాగము విశదీకరణలపైపెడని భావముగా కోరబడినది వారు చెప్పుచున్నారు. వానికామరతులనుగూర్చి మిత్రమండలి వారందరికీ గాను త్రైకముని నట్లులేదు. జర్మనుల వారలను పూర్తిగ స్వంతుమయవలయునను ఆంగ్లమునావనను పరామర్శ వారు చాలవరకు విచుర్చించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

ప్రాచీన నోట్లు.

పారిసు, మార్చి 1:—హావాను ఏజెన్సీ వారి రిట్లు చెప్పుచున్నాడు:—ప్రాన్సు బాంకుల నోట్లు విలీన ఇంకవరకు రిజిమిలియర్లు ప్రాంతము. మరయును మిలియర్లు ప్రాంతముల నోట్లును పుష్టించవలసినదని ప్రతినిధుల సభ వారికొకటియు కానింది.

ఇంగ్లండు

స్టీమరు రేట్లు.

లండను, మార్చి 1:—ఇండియానుండి బయలుదేరు స్టీమరుల రేట్లు 1 వ తేదీనుండియు తగ్గింపబడునని తెలుపబడెను.

భారత సైనికుల గౌరవములు

లండను, మార్చి 1:—మెసపొటేమియాయందు పని చేసిన కొందఱికి గౌరవవిశదము లాంగల దెనని గజెట్టునందు ప్రకటించ బడినది. ఇద్దరికి సి. బి. బిరుదును, ఒక్కరికి కె. సి. ఎం. జి. బిరుదును, 6 గురికి సి. ఎం. జి. బిరుదును, ఆ కేటలకు బి. బి. ఇ. బిరుదును ఒకగుడెను. కొందఱికి పదవులు వృద్ధి చేయబడెను. ఒకనికి డి. ఎస్. డి. బిరుదును ఒకనికి మిలిటరీ క్రాసు నొసగబడెను.

లజవతి రాయగారి విషయము

లండను, మార్చి 1:—లజవతి రాయగారి చరిత్ర అంతయు చూచిన నతని ఇంగ్లండునకుగాని ఇండియానకుగాని మరల నిచ్చుట నుంచికాదని ప్రజల మండితము యేటుగాను పాచ్చరించిరి. ఇదివరలో మాత్రే గూడ రహదారిచిట్ల నీయనిరాకరించిరి.

కోర్టుమార్గము వద్దతి.

లండను, మార్చి 4:—సైనికపు మనిషులను చర్చించునపు డనేకమంది పార్లమెంటు సభ్యులు కోర్టు మార్గము వద్దతి తీసెనుగ విమోచించిరి. అందుగూర్చి విచారణ చేయుటకు పార్లమెంటు సభ్యులును, శాస్త్రజ్ఞులును, సైనికులును గల సంఘము మొదలగా నియమితులని చర్చిలుగాను చెప్పిరి.

రుమేనియా

రుమేనియా తొమ్మిదవ.

పారిసు, మార్చి 1:—రుమేనియా ప్రజలతీరపున రుమేనియా రాజీ మేరీప్రభు ప్రజలు తొమ్మిదవమున చాలబాధ పడుచున్నారనియు వారికి తిగిసరియము మొదలపరయుననియు నొక ప్రభువు నువెననియు, రుమేనియానుంచి విప్లవము వ్యాపించుచున్నదనుట లబధ్యమనియు హావాను ఏజెన్సీవారు చెప్పిరి.

కెనడా సైనికుల అల్లరి.

లండను, మార్చి 1:—కెనడా యందలి వలస జేయు సైనిక దళముల మంత్రి తర్జునా రధికాపు ప్రకటనమున కిన్నెలు చార్మకందలి అల్లరినిగూర్చి ఇట్లు తెలుపుచున్నారు. కెనడా సైనికులు యుద్ధ సమయము దెల్ల చాల శత్రుగ నుండి ఇప్పుడిట్లులే చేయుట చాల సంకాప కరమని వారు తెలిపిరి. తాత్కాలిక సంధి జరిగిన నాటినుండి కెనడా సైనికులందఱును కిన్నెలు చార్మకనుండు. ఫిబ్రవరి నెలలో పంపబడునని లెలచిన సైనికులకు వారుగూ ఖోటు చాల నందున సైన్యము కోపించుకొని రనియు, అందు ఈ అల్లరికి కారణమనియు చెప్పిరి. యుద్ధసేనాని పుండ్రెండువోట్ల కేగి వివిధరీతుల సైనికులకు బోధించెను. ఇకవై షట్టి యల్లరి జరుగదని తలంపబడుచున్నది. ప్రస్తుతము 15000 మంది సైన్యము క్యాంపులో నున్నాడు. అల్లరిచేసిన వారిలో 8 రవులు, రక్షక భటు లిరువురును, 19 ము సైనికులను 2 సైనికోద్యోగులను జెబ్బులు తగిలినది.

జర్మనీ సమ్మేళనము

కోపకు హావాను, మార్చి 4:—రికతేదీని బెర్లినునుండి ఇట్లు తంత్రీవార్తవచ్చెను. బెర్లినులో సోవియట్లు కామ్యూనిష్టులును ఇండియోడెంటు సోవియట్లును పెద్ద సభచేసిరి. ఆచట సోవియట్లును రాజకీయముగ అంగీకరించు నిమిత్తము పెద్ద సమ్మేళనములయనని తీర్మానము చేయబడెను. స్పెయిన్ము మంత్రి వర్గమును తొలగించుటకు గూడ తీర్మానింపబడెను. మెజారిటీ సోవియట్లు అంగీకరింపలేదు. వారు సమ్మేళనములో చేరని తలంపబడుచున్నది.

బెర్లిను దుస్థితి

లండను, మార్చి 4:—బెర్లిను తంత్రీవార్త:—కాన్సుకుల కాంతివలన భాగనొందకుండ గాహును నిమిత్తము ప్రత్యక్షమౌరతమునాను బెర్లినునందలి పెక్కు ప్రతిభలును ముట్టడినితీయం చున్నవని ప్రకటించిరి: నోవోరెస్ట్రెజ్కా సామోజ్క మంత్రివర్గము వారి భాగమును చాల్చుచున్నాడు.

వృత్తాంతములు

క్రిందటి నెల 8-వ తేదీన బొంబాయిలో బయలుదేరిన చక్రాబూర్టీయను 9-వ తేదీన లండను చేరిన.

క్రిందటి సోమవారము కలకత్తాలో కాసిరూర ఆపి బ్రాహ్మ (వెన్నుకందలి) జనమన కగ్గిముట్టుకొనెను. ఎట్లు ముట్టి నదియు తెలియదు. నుమారు నాలుగులక్షల రూప్యముల నష్టము కలిగినది.

క్రిందటివారము సంస్కరణములనుగూర్చి ఇండియా దేశమునను వారు మొట్టమొదటిసారి తమ సామాన్య సూత్రములను వెలుపుచు ఇండియా మంత్రిగారికి కొన్ని కాగితముల నంపిరి తెలియుచున్నది.

బొంబాయి హాస్టలులో క్రతువులు గనుల నుపయోగించిరి కట్టెల బొమ్మగారు మొట్టమొదట గనివెట్టిరి. అందులకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రక్షణకై కృతజ్ఞతను తెలిపి బహుమానము నిచ్చిరి. అది ఒక విలేజరి వ్రాసుచున్నాడు.

గంగజేత సభ్యత్వమువారు పట్టికు సర్వీసు కమిషను నివేదనై నొక తీర్మానము సంప్రదించు నందు ఇండియాను నివేదన సర్వీసునందలి మార్పులనుగూర్చి కొన్ని మార్పులను సూచించి తీర్మానమున చర్చించుటకు నివిధానములకు గూర్చి వివిధాభిప్రాయములను సారాహ్వానించుచున్నాడు.

ఈనెల 10 వ తేదీన హర్యానాను కీ|| కలకత్తా క్రైస్తవమతగురువుగారి క్షాంతిచిహ్నము శేషవరముటకు పారవడి జరిగెను. రోనాల్డుషేషభు క్రాంతసాధకత్వము కహించెను. క్షాంతిచిహ్న నిర్వహణకునే పనిచేయుట కొక గొప్పసంఘమేర్పడుటకు కొక తీర్మాన ము సూచించబడినది.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు తమవనిని చాలవరకు పూర్తిచేసిరి నివేదికతయాలయనది. ఇంక 15 దినములో ఇండియా గవర్నరుమంటువారి కర్పించబడును. 29-వ తేదీన బొంబాయిలో బయలుదేరి మెయిం స్టీయన్సులూ యూరపియన్ సభ్యులు ఇంగ్లండునకు బయలుదేరిరి.

పయోనియ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. — క్రొత్త అమీరుగారు రాజప్రతినిధిగారి కొకలాబును ప్రాసినట్లు తెలియుచున్నది. అభిప్రాయములు చాల స్నేహవాత్సల్యముగ ముఖగ నున్నవి. గత కొలదినియులలో ఆవేళునీప్తానమందు చారుణములకు కలహము లేయు సంభవించలేదని తెలియుచున్నది.

అగాఖానుగారు, మెసహామేమియా: — ఫిబ్రవరి 25 వ తేదీ 9వ ఈ దినర శుభాశ్రుతు అగాఖానుగారు ఒక బొంబాయినితెలిపి పంపి ప్రచురింపబడినది. — "మెసహామేమియా ప్రభుత్వవదికి నేను అభ్యర్థినియును సమాచారము కల్ల ఈ విషయమంతయు కొడి ఎదుకడమిది. ఈ నాల్గవ ఆధారమేమియును లేదు.

ఈనెల 16, 17 తేదీలలో మెసూరాహాన్ పంచముల నమాజేతమున, విద్య, పారిశ్రామిక, కర్షణసాయ ప్రదర్శనములను మెసూరాహాన్ జయజయమున, స్థానిక, పురపాలక సంఘములలో పంచముల ప్రాతినిధ్యమును కొరకు, పట్టికు పాఠశాలలో పంచమహాలకు ప్రజేతముకొరకు, మొదలగు తీర్మానముల చర్చించబడును.

కరాచీ కంట్రీనుమెంటు కర్మాగారముయొక్క తనాలాఫీసు పోస్టుమార్పుగారు రైలుజే కర్మాగారములలోని కార్మికులు పంజాబులోనున్న తమవంతులకు పంపవలసినదని మూడు మొత్తములను సాక్ష్య ఇవ్వగా పోస్టు మార్పుగారి మొత్తముల నవహరించినందుకు రెండు వర్సరములు కలిపి మైన కారాగృహవాస శిక్ష విధించబడినది.

బొంబాయి నగరమందలి తార్లెవి వద్దనుండు చర్మములను చలవచేయు వారు 6 వ తేదీన సమైక్యట్టిరి. గవర్నరుమంటువారి కార్యాలయము లందలి పని వారము గూడ సమైక్యట్టిరి. 7-వ తేదీన మరికొన్ని కార్యాలయముల పనివారను సమైక్యట్టి అప్పామాజి మహమ్మదు కార్యాలయములో ప్రవేశించి అచటి వారిని పురగొల్పిరి. పోలీసువారు రచటికి వచ్చి 14 రను ఆరెస్టు చేసిరి.

ఈనెల 9 వ తేదీనకును బొంబాయి సత్యాగ్రహానిధిలో, సత్యాగ్రహవ్రతము 488 గురు బూనిరి.

ఈ సంఖ్యలో 345 గురు బొంబాయి నగరవాసులు. మిగిలిన 123 గురును నాలుగుపలముల లోనివారు. ఈ 123 గురులలోను కరాచీనగరవాసులు లేరు.

మా|| కే. వి. రంగస్వామి ఆశ్రయంగాను సత్యాగ్రహవ్రతమును బూనిరి.

లోకమాన్యనినిధి:— ఖమ్మి, పెర్ని, మహాబాని, కెల్కారు, జేతముఖ్, గలేయ మొదలగు గాల మహమ్మదీయవాసులు తిలకుగాని పిరోజువై తెచ్చిన కేసు కనువ్యములను భరించునిమిత్తము తిలకునిధిపేట నొకనిధిని స్థాపించి దానికి ఎకరిచేత నైంకవరకు వారు సహాయము చేయగోరువు కేసు పత్రికలో సుకవిజ్ఞాననకు ప్రకటించిరి. ఈ కేసునకును, ఇకముందటిను చేయబోవు కేసులకును ఆశ్రయపట్టు మూకులకుల రూప్యములైన కావలసినది వారు తెలుపుచున్నాడు.

క్రిందటి శనివారమునాడు బ్రాహ్మలూరు చక్కెర యంత్రాలయపు పనివారలు సమైక్యట్టిరి. గాగ్రుమాలో నొక యంత్రమును నిమిత్తము వారి జేతములో మూసువైయు తీసి జేతుబడినందులకు వారు సమైక్యట్టిరి. మామూలుగా తామూ పూటి చెల్లింపకలిగినయెడ ఇప్పుడు భరణు విశేషముగ నున్న పనియు జేతములు చాలవస్త్రుకుయు వారు తెలిసిరి కంపెనీ మదరాసు ఏజెంటు మహాశేషభయ్యులు అచటికికి వారిసంగతులు జాగరూకతతో వాలోచించి బహుశా తెలిసి వారి నొందొల్పిరి. పనివారు నుగల 12 వ తేదీన యథావిధి కారముగనే పని నారంభించిరి.

లాహోరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులును, డిప్యూటీకమిషనరులకును టి. విన్లెట్ గారు నెంపుమీన కెర్రుటజేరి, వీరి సభ్యులలో గత శనివారమునాడు లాహోరుపురపాలక సంఘ ఆధికారసభ్యులు బహుశా సంఖ్యాబలము ఆధికారధ్యక్షుని ఎన్నికొనిరి. హైందవవారప్రతికలు వీరిచర్యకు తీవ్రముగా ఖండించుచున్నది. అధికారాధ్యక్షుని, పురపాలక సంఘములోని బహుశా సంఖ్యాబలము ఎన్నుకొనిన గాని ప్రభుత్వమువారు కట్టివాని నంగీకరింపరని బోలీన్ టోగారు స్పష్టముగా నుడిచిరి. అచట జాతిశ్రేణులముఖ పక్ష వివాదములను నర్థింపజేత ఆధికారాధ్యక్షునే నిజమించుటకు నిశ్చయించిరి.

రాతెలుబిల్లులు:— క్రిందటి మంగళవారమునాటి సాయంకాలము బొంబాయి స్త్రీ లాకవినిరంగనభద్ర గానించి రాతెలుబిల్లులను బండించిరి సరోజినీదేవి సభాధ్యక్షురకున హించెను. జేతముయొక్క అక్కగోరమును తొలగించు ఈ బిల్లులకు కానింపకుంజ జేతుటలో స్త్రీలు పురుషులతో నేకిధనింపవలయునని సరోజినీదేవి సభికుల హెచ్చరించెను. రాతెలుబిల్లులకు ఖండించుచు, వారి నుపసంహరింప గోరుచును శిరిజివాయి కర్పిటికి కర్ష ఒకతీర్మానము నుటహించెను. అనేకమందిస్త్రీలు తీర్మానమును బలపరచుచు నుపసంగించిరి. అనేకము సత్యాగ్రహవ్రతము నవలంబించి జేతము నధరించు బ్రాశక్తికరుని.

ఓర్కూండిస్టియ రింకలోనే బొంబాయినుండి ఇంగ్లండునకు బయలుదేరు:— నియు, అందు మొదటితరగతి ప్రయాణికులు 386 గురు, రెండవతరగతి ప్రయాణికులు 117 గురు, మూడవ తరగతి ప్రయాణికులు 476 గురు ప్రయాణము చేయుటకు వీలుగ నుండిననియు, ఓకేప్రయాణి సర్టిఫికేటులో చేర్చబడిన స్త్రీలను పురుషులను బాంబును అది గొంపోవుననియు, పురుషులు విడిగ గొంపోవలదనియు, ప్రయాణికి సర్టిఫికేటుకుబట్టి ప్రయాణికుల సాయము బుక్ చేయవలసినయు, ఇంకలో మొదటి తరగతులందు ప్రయాణముజేతు నలనాటు పడినవారిలో కొందరికి మూడవతరగతిలో బోట్లీయబడినయు, వారు వానినంగీకరింపకున్న చాలకాలముకును నిరక్షింపవలసి వచ్చుననియు, ప్రయాణికుల కన్నీ సౌకర్యములకు సమహాయుట కేల్సలులు చేయవలసినయు, స్త్రీయకు ఏప్రూ రెండవ వారములో బయలుదేరుననియు, ప్రయాణి సర్టిఫికేటుతో బోటులకు దరఖాస్తులనుప్రాసి బొంబాయి మెకినీను మెకంజీ కంపెనీవారి కేయవలయుననియు, ప్రయాణికులు దరఖాస్తులలో తాము కొరత తరగతులకు వినింపవలయుననియు, మొదటి రెండు తరగతులలో బోటులేనపుడు వారు మూడవతరగతిలో ప్రయాణముచేయ నంగీకరించునదియు మానునదియు తెలుపవలయుననియు, మెడికలు సర్టిఫికే ట్టునసరము లేదనియు మొదటి రెండు తరగతులకెట్లు మూడవతరగతి నే యుండవలయుననియు, మూడవతరగతికెట్లు రూ. 450 లనియు ప్రకటించబడినది.

స్వామిస్థాన వార్తలు

(స్వామిస్థానము నుట్టు బ్రాహ్మగారియెడట.)

ఈనెల 10 తేదీ సోమవారమునాడు మదరాసుభూస్వాముల సంఘాధ్యక్షుడు దగు బొప్పిలియతరాజుగారివై అభియోగమును తెచ్చుటకు వెంకటగిరి రాజుగారు వైఖోర్లవారి అనుమతిని గోరిరి. రాయపేటలోని, వీటియ్య వీధియందున్న యీ సంఘభవనమును తిరిగి తమవశము గావించుకొనుటకై వెంకటగిరి రాజుగారి అభియోగమును స్వీయపక్షమునను, సంఘసభ్యుల పక్షమునను వెచ్చిరి. సభ్యులెల్లరకును ప్రత్యేకముగ సమనులు పంపుట కష్టముగాన, యీ అభియోగము అప్పుడు నివై చేయబడింది. లేను వెంకటగిరి మహారాజుగారి సంఘమున కొకభవనమును నిర్మించియుంగడ మనట నిజము. కాని యీసంఘమువారు తమ ప్రధానోద్దేశములకు భిన్నముగ రాజకీయములలో పాల్గొనుచుండుటచేత, నియమానుగుణ్యముగ గాక, అందులకు విరుద్ధముగ అనేకసభ్యులు జేర్చుకొనబడుట జేతను, తమతండ్రిగారుచేసిన యీవాదమును చెల్లించుటకు వెంకటగిరిరాజుగారి రంగీకరింపలేదు. వెంకటగిరిరాజుగారి సంఘకార్యదర్శిని, ఆధ్యక్షునకును శేఖరలను వ్రాసుగా, యీ భవనము సంఘమువారునుభవించుటకు నిర్ణయించబడినదనియు, కావున దీనిని మరల వెంకటగిరిరాజుగారి కొసంకుటకు వీలు లేదనియు వారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. స్వామిస్థాన కుకేసుకు దాఖలుచేయుట కుదజ్జ నిచ్చెను.

మహమ్మదీయ సంఘమువారి సభ:— ఈనెల 9-వ తేదీన లక్ష్మణపురమున మహమ్మదీయ సంఘము వారిలో గదిగావించి 35 సభ్యుల సెన్సికొనిరి. ఈసభ్యులలో హను రట్ మోహనగారును, జి. ఎల్. భూమగ్రగారును, ఎమ్. వి. ఆంసారిగారును, యాకలు ముస్సేసగారును, మహమ్మదాలిగారును మూయాబ్ ఖ్యాంపి రహమాను సిద్దూజీ గారును యిస్లామా ఆబ్దుల్ బాతీమున్నగువారును కలరు. ఈనెల 23-వ తేదీన సమావేశమగు సభలో ఈ సభాధ్యక్ష కార్యదర్శులు రాజీనామాలును, వీరిస్థలములలో మరియొకరినినియమించుటయును మాన్యు గు విషయము లాలోచింపబడును.

యేలూరు డి|| ము|| కోర్టులో

S. C. 1043/1918.
ఈ నంబరున యేలూరు కాపరమును నూకల నరసింహం ఘట్టిపల్లి రాఘవస్వామిమడి పమిడిలింగం అనువారలకు పాన్మురు కాపరమును కొల్లిపర నరకస్వామియ్యరగలసిన కాతా భాకి అపలు పాయిదాబా రు 26-0-6 రాబట్టు కొనుటకు చేసినదావా 1919 నుం మార్చి 31-తేదీ నాటికి వాయిదా వేయబడి యున్నది గాక ఆ తేదీనాటికి ప్రతివాది హాజరు కానియెడల అతని పకోక్షయందు డిక్రీ పొందబడును. ఏలూరు. వి. కోర్టుండరామయ్య నాదికరపు స్టీడరు. 4-8-19 (1519)

పెనుగొండ డి|| ము|| సబుకోర్టులో

అఫలు నెం 79/18
వాది:— మర్తా మరకుంటప్ప, నో|| మంధూర్తి తా|| కల్యాణమర్తము.
ప్రతివాది:— శంకరగల్లు వేంకటమ్మయ్య సా|| బొమ్మగానిచ్చె తా|| నుజుకాలు మరుపు చిత్రయ్యం జిల్లా
కానివేరట ప్రతివాది 18-8-12 తేదీన ప్రాసించిన క్షత్రము బాకీరాబట్టుకొనినను ప్రతివాదివైక నై కోర్టులో వాది నంబరు దాఖలు చేసినాడు. 24వ దావా 24-3-19 తేదీలకు వాయిదావేయబడినది. ప్రతివాది హాజరు కానియెడల ఏకకక్షిగా నాదిపరం డిక్రీ చేయబడును. డి. వేవాంతాచార్లు, స్టీడరు. (1518)

మ-రా-రా-శ్రీ

ప్రాదుటూరు డి|| ము|| కోర్టులో

S. C. 446/1918.
వాది:— తోటంకెట్టి లక్ష్మయ్య.
ప్రతివాది:— వేంకయ్యమాంసా హాలు.
వైన చెప్పబడ్డ వ్యాజ్యములో 16-12-1918 తేదీన చెప్పబడ్డ యాకోర్టువా దినిమిసల్ పుత్తస్వయ రద్దుపరచి వ్యాజ్యమును పునఃప్రాయలోకి తీసుకొనుటకు వాది మనవి చేసుకొనివున్నాడు. కోర్టువాదచేసిన దినిమిసల్ తీర్మానమున రద్దుపరచి తిరుగా వైయలోకి యెందుకు తీసుకొనకూడదో కారణము తెలియజేయడమునకు 18-3-1919 తారీఖు నిర్ణయించబడియున్నదని తెలుసుకొనవలసినది. వి|| శ్రీనివాసాచారి, స్టీడరు. (1517)

ఇండియా సామ్రాజ్య శాసనసభ.

కాలము చట్టములు

ప్రతికూలసభ్యుల నివేదికము

ఉపసంఘమువారి చర్యను రాజప్రతినిధిగారు సమర్థించుట

ఈ నెల 12 వ తేదీ యందును ఢిల్లీ నగరమున రాజప్రతినిధిగారి ఆధ్వర్యమున సామ్రాజ్య శాసనసభ జరిగి నది. చాలమంది ప్రేక్షకులు సభకు వచ్చిరి. బాలగట్ బ్యూమును గూర్చి చర్యలను మా శంకరునాయకుగారు సభవారియెదుట నుంచి, హెచ్చులాభముల పన్ను చట్టమును గూర్చి ఉపసంఘమువారి నివేదికము సమర్థింపబడెను. ప్రశ్నోత్తరములు జరిగినవి. దేశీయత నేనాచట్ట కాలమున హెచ్చించుట కొకచట్టమున సేవనిగా రుపపాదించిరి. మెప్పుగారి ఉపపాదననువైని ఇండియానోట్ల చట్ట ముమోదించబడినది. మోటారు స్పీడుల పన్నుచట్టము గూడ నామోదించబడినది. ఆదాయపున్ను చట్టము గూడ నామోదించబడినది. వానినిగూర్చి చర్చయే జరుగలేదు.

కాలచట్టముల యుపసంఘము రాజప్రతినిధిగారు

ఉపసంఘనివేదికమున కాశీపరి పరికిరాను. అనివేదికము సుక్రము. సంతకములు చేసినవారి అభిప్రాయములు మాత్రమే ప్రకటింపబడుట వ్యాయమని మెప్పునర్థ ప్రభువు గారు నడిపిరి.

మా|| విన్సెంటుగారు

ఉపసంఘ నివేదికమున సభవారాలలోవింపబడినది కోరెదను. దీనినిగూర్చి ఆలోచించెదమని దొరతనమువారిది వరకు తెలిపియున్నాయి. ఈ చట్టము మూడేడ్లవరకుమాత్రమే అమలులోనందును. విప్లవ ఆరాజక నేరములకు మాత్రమే కర్తవ్యమును చట్టముయొక్క ప్రయోజనము చెదకుండు సంతకవరకు సభరణము దొరతనమువారి ఆలోచించెద రని విన్సెంటుగారు నడిపిరి.

మెప్పునర్థ ప్రభువుగారు.

ఉపసంఘనివేదికము నాశీపరిపదలించిన సభ్యులు నివేదికమునందు సంతకములు చేసినవారి వారి ఆశీషాలను ప్రకటింపగూడదని నేను పరిష్కరించితిని. ఈ ఆచార మింకయుండుకలదు. అది అనవరతముల గూడ స్పష్టము. ఏలనని నివేదికమునందలి విషయములు సరిగనున్నవని ప్రవచించుటకు సభ్యులందరును సంతకములు చేయవలెను. లేనిచో సందియమున కర కాశీపరిగారును గాన నట్లు సంతకములు చేయనివారి అభిప్రాయములను ప్రకటింపవలెను. సంతకములు చేయుటవలన నివేదికమునందలి విషయములకు వారంగీకరించినది అర్థము కాదు. నివేదికమున సురల మార్పులు చేయబడినవి ఎవరును అనుమానించుటకు వీలుండకుండుటకు సంతకములు చేయవలెను. ఈ ఆచారములకు పాలించుట సాధ్యము గాన వానికి భంగము కలుగుటకు నే ననుమతింప నరకాశములేదు. ఒక్కసారి మాత్రమే ఈ పద్ధతికి భిన్నమగుచర్య జరిగినది. అపు డధ్యక్షుని ఉత్తరవులనుపసంఘమువారు కోరలేదు. అదిగాక ఉపసంఘములకు పంపబడిన పిమ్మట చట్టమునందలి ప్రధానతత్వ మంగీకరింపబడినట్లు స్థిరపడును గాన మితసంఖ్యాకుల నివేదికమున కరకాశము లేదు. అట్టిచట్టము నిరుపయోగ మగునట్లెయిను సంతకములు చేయుటకు నిరాకరింపగూడదు. కేవల నిబంధన ననుసరించి నే నీ విషయమున సభ్యుల అభిప్రాయమును తెలిసికొనవచ్చును. కాని ఈ పద్ధతి హెచ్చుగానుండుటచే నే నట్లు తెలిసికొన గోరను. నివేదిక మసంపూర్ణమున విషయమువైని నే మొదటి మూడుతీర్మానములు సాధారణముగానున్నవి. ఈవిషయమునుగూర్చి నే నెట్టి చర్చను అనుమతింపజాలను. కొందరు సభ్యులు సంతకములు చేయకుండుటవలనను వారి ప్రత్యేకనివేదికము ప్రకటింపబడకపోవుటవలనను నివేదికము సువక్రముకాదు. కాన ఈ మొదటి మూడు తీర్మానములునుగూడ చర్చనీయములు గానని నేను పరిష్కరించుచున్నాను.

మా|| విన్సెంటుగారు.

కొందరు సభ్యులకును దొరతనమువారికిని కొన్ని ఏర్పాటులు జరిగినను వార్త నిరాధారముగాన సభ్యులు ప్రత్యేక పంఘనివేదికము నాలోచింపదగునని విన్సెంటుగారు నడిపిరి.

మా|| కపర్ది - పట్టులు - నుకులుగార్లు.

ఉపసంఘనివేదికము చెల్లగూడదని వీరు ముగ్గురు నుప పాదించగోరి గాన వానివయముల వారు ముచ్చటింపదగు నని రాజప్రతినిధిగారు కోరిరి. కపర్ది పట్టులుగార్లు ముచ్చటిం చిరి. నుకులుగారు నిరాకరించిరి. అతీర్మానములు చెల్లవని రాజప్రతినిధిగారు పరిష్కరించిరి.

మా|| బెన్జెగారు.

ఉపసంఘనివేదికమున అనుబంధప్రకరములకు రాష్ట్రీయ దొరతనములకును హైకోర్టులకును స్థానికసంఘములకును పంపి వారి అభిప్రాయములను తెలిసికొనదగును. ఈ సభలో కొం దరు సభ్యులకును దొరతనమువారికిని ఏర్పాటు జరిగిన దను వదలి నిరాధారము. సభరణలోని విషయము ను గూర్చి ఉపసంఘమునందలి ఆవధికారసభ్యులే కాభిప్రాయములైరి. సభలోని ఆవధికారసభ్యులుగూడ నే కాభిప్రాయములయ్యెద రనుట నిశ్చయము. ఇట్టి విషయమును నిర్ధారణ చేయుటలో దొరతనమువారు దేశీయుల అభిప్రాయములకు చాల గౌరవము నీయవలెను. ఈచట్టము కలన కష్టనష్టములకు పాత్రులగు వారు ప్రజలే ప్రజలే. ముహూటికి ప్రజలేగాని యితరులుకారు. దేశీయ సుక్రమపరిపాలనము జరుగుటకు గూర్చియు ఆరాజకమును విప్లవము నడగించుటకు గూర్చియు దొరతనమువారితో సమానముగ ప్రజలు కూడ నాలోచించు చు వాంఛించుచున్నాను. ప్రాణనష్టమును ధననష్టమును ప్రజలకే హెచ్చుగా కలిగినది. విప్లవోద్యమము రాజకీయాభివృద్ధికి ప్రబల నిరోధకము భారతీయులు భృత్యశాసనావర్తనలను సత్కీర్తికి విప్లవోద్యమము కళంకమును తెచ్చుచున్నది. దీని ప్రాముఖ్యతను, ప్రస్తుతము చట్టములను నిలుపుదని దొర తనమువారిని కోరుటలో మాకు గల బాధ్యతను గూడ మేము బాగుగా గుర్తించియున్నాము. దొరతనమువారు ప్రజాభిప్రాయమును పాటించక పోలేరు. చట్టమును మూడేడ్లవరకు మాత్రమే అమలులో నుంచుట కంగీకరించిరి. ఆరాజక విప్లవ నేరములకు మాత్రమే కర్తవ్యమునంద మిరి. ఇతర సభరణలను గూడ సంగీకరించి గాని అంతమాత్రముతో లాభములేదు. ప్రజల ప్రధానస్వాతంత్ర్యములకు భంగముకలిగించు నిట్టి విషయమున హైకోర్టుల ప్రజాసంఘముల రాష్ట్రీయదొరతనముల అభిప్రాయములను తెలుసుకొనవలెను. రెండవ చట్టమునందలి దీనినిగూడ అమలుకారు సమావేశములు జరుగువరకును ఏల నిలువగూడదో నేను తెలియజాలకున్నను ఇంతకంటెను ఘన తయములకు సభికారులకును దొరతనమువారు కలిగియున్నారు. నేను చెప్పిన నూచన నిరుపదనమైనది. దీని సంగీకరించిన ఆం దోళనము కేమింపగలదు. ఆందోళనోద్యమంకొంకగలదు. అప్పటికది నాయుత్తరీతికి రాగలదు. ప్రజల ఆవేశము తగ్గ గలదు. నాకు ఆందోళనతత్వము కొంత తెలియును. ఇప్పటి కాలపు చర్యలకు చర్యకారులు స్త్రీవ్రాతగడగినపుడు వారు మరువకుండేవో నిర్ధారణమైన విషయమును గూర్చి గూడ సమ్యుతింపని కృత్తి మిక్కిలి పట్టుకల గలవాడును మరలని స్వగౌరవము కలవాడు నని వ్రాయక మానరు. నేను బంగాళా విభజనాంధోళనముతో సంబంధము కలిగి యుంటిని గాన నుడువు చున్నాను. ఇప్పుడీ చట్టములు చేయ బడినచో నట్టియాంధోళనమే మరల కలుగ గలదు. ప్రస్తుతము తలచూపిన ఆందోళన ముపకేమింపక ప్రజాపితముకాగలదు గాన ప్రజలకు కృతధి నియ్యరలెను. వారు కాంతముగ నాలోచించుట కవకాశ ముండరలెను. ప్రజాసంఘములకు హైకోర్టులకు అభిప్రాయములను ప్రకటింపిన ప్రజలకు సంకృష్టి కలుగును. ఈ లోపున రాజకీయ సంస్కరణముల చట్టము పార్లమెంటు సభలో నుపపాదించ బడును. అచట్టము సంకృష్టికరముగ నుండినచో ప్రజల చట్టము ను గూర్చి శాంత దృష్టితో వాలోచింపగలగుదురు. కాలకు నివేదికము సిద్ధి హము పక్షమువారికి బలవదాధారముగ నున్నది. వారు సం స్కరణములను నిరోధింపగలగుదురు. దొరతనమువారికి దేశీ రక్షకశాసన మిపుడు ప్రబలమగు సాధనము. ఈ చట్టములను గూర్చి శాసనసభ వా గాలోచించుచున్నారని చెప్పుట కల కాశీము కలదు. భారతీయాభిప్రాయమును ఆంగ్లేజీయులర కాశీముగ వాడగలగుదురు. ఇప్పుడీ చట్టము లామోదించబడిన దేశీయన సాంధోళనము ప్రబలమగును. ఈ ఆందోళనము తగ్గువరకును సంస్కరణముల చట్టమును నిలుపుదని ప్రతిజ్ఞా లురు వాదించుట కవకాశముకలుగును. రాజకీయసంస్కరణము

లను సాగించుటకు దొరతనమువారు పూనుకొనియున్నార గాన వాటి కొరకైననుగూడ దొరతనమువారి సభరణమునా మోదించదగును. సభరణ నామోదించుట అతీక్రికి నూచన గాదు. బలిష్ఠత కేనూచన యగును. దొరతనమువారు ప్రజాభిప్రాయమును పాటించినని పలువురు సంకీర్షింపగలరు. ప్రజలయనములం దధికముగ క్రమ్ముకొనిన అపవర్త్యము తగ్గగలదు. ఇపుడప సమ్యుక్త మత్యధికముగనున్నది. గొప్పసంస్కరణములకు నూ చించి వాని నాచరణమునకు తెగియన్న దొరతనము ఘనత ప్రబలమగును. బ్రిటిషువారి సత్కరిపాలనా విఖ్యాతి కాశ్వత మగును.

ప్రశ్నోత్తరములు

వైనికుల కుద్యోగములు.

గాయములు తెగిలిన పాశ్చాత్యవైనికులకు యిండియాదేశీ మన కుద్యోగములనుచ్చుటకుగూర్చి కానింబజారు మహారాజా గారడిగిరి. ప్రత్యేకపు ఏర్పాటు లేదు నును జరుపబడలేదు. గాయములు తెగిలినను తగులకున్నను వైనికోద్యోగులును వైనికు లును ఉద్యోగముల నవేషించినచో ఇంగ్లాండు యిండియాదేశీ ములందు కార్మికకాళివారికి దరఖాస్తు పంపవలెనని ప్రకటించ బడినదని సేవానిగారు నడిపిరి.

ఎఫిఫనీ పత్రిక

ఈ పత్రికలోని వ్యాసములగుర్చి సవావాలీ చాదరి గారడిగిరి. మహమ్మదీయుల క్రాన్దము కలిగించు నొకవ్యాస మిప్రతికయందు ప్రకటింపబడినది గాని సంపాదకుడు తుమా పణమును చెప్పుబరలన మహమ్మదీయుల ఆగ్రహ ముపకే మించినది. తుమారణవ్యాసము 1.2.19 క తేదీ ప్రకటింప బడినది. దీనిని గూర్చి బంగాళా దొరతనమువారు చేసిన ప్ర కటనమున కంటె హెచ్చుగ నే నేమియును నుడువ జాలను. ప్రత్యేక కాసములుగాని ఉత్తరవులుగాని చేయు సంకల్ప మగపడదని విన్సెంటుగారు నడిపిరి.

వెండి ఖరీదు.

ఈ వర్తమాన వెండి కొనుటకు గూర్చి మా|| వాచా గారడిగిరి. ఈ సంవత్సరము వెండి ఖరీదు క్రింద 570 లక్షల పానుల నియ్య వలసి యుండును. హోము బ్రెజిలీ నిలువలో నుండియే విక్రీతలకు ధనమియ్యబడును. ఆమెరికానుండి వెండిని తెప్పించు విధము ఆర్థిక పత్రము నుపపాదించినపుడు చేయ బడిన ఉపాధ్యాయము 28-వ వాక్యమున వివరింపబడినదని మెప్పు నుగారు నడిపిరి.

భారతీయులకు సైనికశిక్ష.

సాండువారస్తు కెట్టాలలో భారతీయ యువకులకు సైనికశిక్ష నొసంగుటకు గూర్చి మాలవ్యాగారడిగిరి. సాండు వారస్తులో 6 గురు భారతీయులు సైనికవిద్య నభ్యసించు చు న్నారు. మరి 6 గురిని నియాపించుట త్వరలో జరుగును. కెట్టా కళాకాలతర్జులో మూసీజేము బడునని సేవానిగారు నడిపిరి.

యూరోపుకు స్త్రీమరు శివులు.

ఈ విషయమును గూర్చి మా|| హోగు గారడిగిరి. తాత్కాలిక విరామపు మరతుల పత్రములవై సంతకములు చేయబడినది మొదలు ఫిలేరెరి నెలఖనవరకును మాకు తెలిసి సంతకవరకు ఎవరును కల్లు తగ్గించలేదు. దీనివలన ప్రయాణముల ను చేయగోరువారికి కలుగు యిబ్బందులను దొరతనము వారు గ్రహించి ఇండియా మంత్రిగారి సాక్షాత్కారవలన డిశంబరు మొదలు ఇంగ్లాండు దొరతనమువారికి తెలుపుచుండిరి. మార్చి నెల 1-న తేనుండి కొంతవరకు కేళులగ్గింపబడినవి. ప్రయాణీకుల నాకలుకూడ కొన్ని హెచ్చుగ రాగలవు. ఈ విషయ మున ఇండియామంత్రిగారి రిద్దిన తంతివారైన చదివెదను. "ఆర్కాండ్ - 400 నుండి, లాంగ్ - 200, కేసరహిందు200, మూరా 100, డఫ్రిన 500, అనోరా-మెర్కారా-నగోయా లలో అదనపులము 1000 వారిగును రెయురు ఫెయి చెరి 50. ఈనాకలరమ్ము. టీస్తానాకగూడ రావచ్చును. వీలైన కేళునాకల ను గూడ పంపెదము. ఆంబురెన్సు నాకలలోగూడ హెచ్చుమందికి ఏర్పాటు చేయబడును. కాని యానాక లెన్నడు బయలుదేగినో యిపుడు తెలుప జాలను" అని వారు తంతివార్త నంపిరి. లాయల్టీ నాకను కొందరు కొన్న విషయము నిశ్చయమే. ఈ నాకలో ప్రియాణీకులను పంపుటకుగూర్చి దొరతనమువారికిని నాకా యజమా నులకును ఏర్పాటు లేమియును జరుగలేదు. వ్యవహారమే జరుగ లేదు గాని 6 నెలలవరకు దొరతనమువారి నాకను కోర గూడదను ఏర్పాటు మాత్రము జరిగినది. దొరతనమువారు నా కను కోరదలచుకొనలేదు. ప్రియాణీకుల చీట్లపరిశీలనావిధా నమును నాకవారు గోరెదరా అను విషయమున నిపుడు రాయబ్రాతములు జరుగుచున్నవని చాలెండుగారు నడిపిరి.

A serious jute fire occurred on Monday afternoon at the Asharoff Press, Cossipur, Calcutta. There were seven godowns, one of which caught fire. It was stacked with bales of jute destined for France. The origin of the fire is not known. The Fire Brigade worked the whole night, assisted by the police, Somerset Regiment and Gun Factory men. Jute is still burning. The loss is estimated at Rs. 4 lakhs, which is covered by insurance.

The Peace Conference.

German Questions.

LONDON, March 3.
PARIS:—Havas Agency states:—In spite of inevitable delays, the Allies are practically at one on every German question.

Preliminary Treaty.

LONDON, March 6.
PARIS:—Havas Agency states:—There is reason to believe that when the Supreme War Council meets to-day the Allies will be agreed substantially in accord on military, naval and aerial terms of the Preliminary Peace Treaty. Therefore the German delegates will probably be able to come to Versailles on the 20th instant and the Preliminary Peace Treaty be signed during the first April.

Responsibility for War.

LONDON, March 7.
PARIS:—Havas Agency states that the Sub-Commission on responsibility for the War has submitted a report indicating the Kaiser, the Crown Prince, the inner circle of the German party and several hundred civil and military officials who governed the occupied territories in France, Belgium and Poland.

German Captured Fleet.

LONDON, March 7.
PARIS:—General Leagues reiterates the previously expressed opinion that German warships should neither be sunk nor broken up, they constitute the common capture of the Allies. They should be divided in the best way for France to make up the losses she sustained.

Wants Freedom for Independence.

LONDON, March 5.
PARIS:—A member of the Chinese delegation states that China wants freedom for independent development within her borders, not having outside claims. It hurts the feelings of the younger generation in China to see a foreigner in Peking.

Mr. J. J. Chino of the Japanese delegation, says he hopes that in future there will be best understanding between Japan and China, owing to proper comprehension of legitimate Japanese claims for ensuring the peace and progress of civilization in the Far East.

Rowlatt Bills.

Bombay Ladies Protest.

BOMBAY, March 12.
A public meeting of Bombay ladies was held at Chhatraug on Tuesday evening to protest against the Rowlatt Bills. Over 400 ladies of all communities attended. The meeting was presided over by Mrs. Sarojini Naidu. The president made an appeal to the women of India to stand by the side of their men in constitutionally opposing the measure which meant to deprive India of its dignity and self-respect. Miss Shirinshahi Contractor then moved a resolution expressing strong disapproval of the Rowlatt Bills, and urging the Viceroy to withdraw the Bills. Mrs. Contractor said the Bills would operate against women as much as they would against men. She, therefore, appealed to the women of India to fight constitutionally these bills, which, if passed into law, would disgrace the fair name of British Justice. Several other ladies addressed the meeting. Suggestions were made for giving vent to their feeling of indignation in every possible manner by holding processions, using country-made goods only and taking the passive resistance vow. The resolution was then carried with acclamation.

Bombay Council.

H. E. the Governor's Speech.

BOMBAY, March 12.
A meeting of the Bombay Legislative Council was held at the Secretariat, H. E. Sir George Lloyd presiding. In opening the first session under his presidency Sir George delivered a speech, in the course of which, after assuring the members of full and fair opportunity for debate and referring to the services rendered by the Bombay Presidency for bringing about the war to a successful conclusion. His Excellency alluded to the prevalent famines in the Presidency and assured the Council that the Government were making every possible effort to alleviate distress. In that connection the Hon'ble Members should realize how great the strain of work had been on all Government officials, who, with their ranks depleted and health impaired, had carried on their work with courage and ability. Referring to the financial statement to be presented to the Council, His Excellency said that largely increased provision had been made for education, sanitation and increased pay for lower grades of Government servants. They were all awaiting the report of the Franchise Committee, and His Excellency emphasised that his Government would do all in its power sympathetically to put into practice any scheme of reforms the Imperial Government might pass. Continuing, Sir George referred to social reforms, such as education and housing, and said that the Government alone could not solve these problems unless public bodies showed zeal and enthusiasm. In conclusion, Sir George appealed to the generosity and public spirit of the public of Bombay for bringing about these reforms and looked forward to the co-operation of public bodies, the press and the public to encourage and support the Government in attempts towards improvement of the lot of the people.

After the conclusion of the Governor's speech the Council granted leave to the introduction of a Bill to prohibit juvenile smoking brought forward by Major Fernandez. The Council then disposed of three resolutions. One expressing sympathy and condolence in their Majesty's bereavement was unanimously carried, the whole Council standing. Another regarding the teaching of the Kuran in Mahomedan schools and a third regarding fodder supply in Gujarat were negatived.

League of Nations.

America's Attitude.

LONDON, March 5.
PARIS:—Havas Agency says all circles at the conference are following the events in America with the closest interest. The success or failure of the League of Nations depends on the willingness to accept it, which President Wilson made in the United States. Paris feels that the old conception of two separate hemispheres according to the Monroe Doctrine is passing for ever.

French View on America's Attitude.

LONDON, March 6.
PARIS:—Havas Agency states that well-informed quarters in Paris suggest that it is incorrect that the opposition of the Senate to President Wilson's League of Nations scheme may lead him to submit to the Conference important modifications. President Wilson is believed to be confident that he has the whole-hearted support of the American people for the aspirations and ideals incorporated in the scheme. According to other French opinion reactions in the Senate are interpreted as a notice to President Wilson and the Peace Conference that the United States wants the Conference to settle the terms of peace first and then discuss the League. The incoming Senate will not ratify the treaty without radical changes safeguarding the Monroe Doctrine, enumerating the League's powers.

Statement by M. Tardieu.

LONDON, March 7.
PARIS:—Havas Agency states that at the weekly conference of journalists, M. Tardieu said that the French Government hoped that the League of Nations would be made part of the Preliminary Peace Treaty. The connection between the League of Nations and the Peace Treaty must be maintained. It was highly desirable that the German delegates should admit the principle of the League with the understanding that Germany should be made a member after giving proof of her intention to carry out the terms of the Peace agreement.

The Allies were in complete agreement that the German Navy should not be handed back to the Germans. The French favoured the German Navy being given over in part to the French Government. Regarding the Military terms, M. Tardieu said the Allies unanimously thought that the terms should be made more severe than suggested by the Allied military advisers.

A Disturbance.

Riotous Soldiers.

LONDON, March 7.
The Ministry of Overseas Military Forces in Canada issues an official statement with regard to an incident at Kinmel Park, which is particularly regretted in view of the splendid discipline and record of the Canadians during the period of war. The Ministry explains that Kinmel Park has been a concentration area since the armistice, where troops have been sorted into drafts according to their destination in Canada. The failure of the Ministry of Shipping to furnish sufficient ships to carry out the February programme caused great disappointment and was chiefly responsible for the disturbance. The Chief of the General Staff addressed the men at fifteen different places, and it is unlikely that there will be further disturbances. Fifteen thousand of all ranks are in camp. Many offenders have already been arrested including twelve civilians. Three rioters and two men on picket duty were killed and twenty-one persons, including two officers, wounded.

Lajapatrai in Parliament.

Not Allowed to Return to India or England.

LONDON, March 5.
In the House of Commons Mr. Yate urged that in view of his record it was not advisable to allow Mr. Lala Lajapatrai to return to England or India from America. Mr. Fisher replied that Mr. Montague has refused passports hitherto.

General Strike in Germany.

Recommended by Soviet Communists.

LONDON, March 4.
COPENHAGEN.—A telegram from Berlin dated 3rd says:—The stormy meeting of Berlin Soviet Communists and Independent Socialists by bare majority over Majority Socialists, passed a resolution in favour of general strike to enforce the demand for political recognition of Soviets and overthrow of Scheidemann ministry. It is anticipated however that the Majority Socialist workers will not participate in the strike.

A State of Siege in Berlin District.

Declared by Prussian Government.

COPENHAGEN, March 4.
A telegram from Berlin says:—The Prussian Government has declared a state of siege in several districts in Berlin in order effectively to protect the workers from terrorism. The Imperial Ministry of Defence Noske who is the commander-in-chief of the army area is assuming the executive authority.

Steamer Rates.

LONDON, March 1.
It is announced that the reduction in fares of all steamers leaving India will become operative from the 1st instant.

French Note Issue.

PARIS, March 6.
Havas Agency states.—The Chamber of Deputies has passed a Bill increasing the note issue of the Bank of France from thirty-three to thirty-six milliards of Francs.

Starving Roumania.

The Queen's Appeal.

PARIS, March 7.
Havas Agency states that Queen Mary of Roumania has issued a plea on behalf of the people of Roumania who are suffering miserably from under-feeding. Stories of the revolution in Roumania are untrue.

Court-Martial System.

LONDON, March 12.
In the course of debates on army estimates, Mr. Churchill promised to appoint a Committee of members of Parliament, lawyers and soldiers to enquire into the court-martial system, which several speakers criticised, in order to ascertain whether greater equity and tolerance would be obtained without hampering that rough and ready justice which was vital.—(C. and M. Gazette.)

Awards to I. A. Officers.

For Services in Mesopotamia.

LONDON, March 3.
The Gazette contains awards for services in Mesopotamia:—

Companions of the Bath.

Lieut.-Col. M. H. Fell and P. Holland Pryer
Knight Commander of St. Michael and St. George.

Major-General H. D. Fanshaw.

Companions of St. Michael and St. George.

Col. C. H. Roe, Major F. H. Stapledon, H. S. Franklin, R. N. Dick, J. U. Hay and L. G. Williams.

Order of British Empire.

A number of Commanders, including Lieut.-Col. W. B. Lane and the Rev. H. C. Stone, of the Indian Army.

Many Officers, including Lieut.-Col. B. C. Kauntz, Majors R. B. Spence, A. C. Wagstaff, Captains A. B. Atken, C. H. Brook, R. A. Chambers, G. H. Frost, C. A. Lakin, J. J. Nelson, Lieut. B. L. Harvey, R. F. G. Hawke, F. C. Hendry, A. L. Hill, T. H. Stevens, R. D. Willis, R. K. T. Yelo, Geoffrey Rawson (the last named in the Indian Marine), the Rev. E. J. Clifton (all Indian Army).

Members include Captain Percy Gray, Lieut. J. A. Brampton, N. P. Blackwood, Elliot Ezze, A. O. Gladson, Charles Tysoe-Smith, the Rev. Mr. Wariuddin, of the Indian Army.

Promoted Lt. Genl.—Major Genl. W. R. Marshall.

Promoted Major Genl.—Colonel A. P. Blenkinsop, Lieut Colonel G. A. Lush and Major R. A. Cassels. There are many promotions to brevet rank.

D. S. O.—Major N. M. Georgegoon.

Military Cross.—See Lt. Arthur Hadden.

The I. C. S.

Contemplated Changes.

CALCUTTA, March 12.
The Bengal Government have issued a resolution on the Public Services Commission report drawing special attention to the changes contemplated in the Indian Civil Service. The resolution deals with a comparative study of the reforms proposed by the Public Service Commission and by the Montague-Chelmsford report, and raises some broad issues regarding the manner of recruitment for the service, the system of examination and the scale of pay. The resolution invites remarks or criticisms which persons interested might offer on various points raised by the resolution.

Mr. Gandhi's Efforts.

ALLAHABAD, March 11.
Mr. Gandhi is here and discussing passive resistance with the Committee which will determine what law or laws are fit subjects for disobedience. Apparently there will be one committee for all India for the purpose. The Provincial committees will have to have organisation of the movement in respective provinces.

Mr. Gandhi at Allahabad.

ALLAHABAD, March 12.
At a public meeting in Allahabad, Mr. Gandhi was present but could not address the meeting owing to weak health. Instead, a message written by him was read to the audience in which he exhorted the people to sign the "Satyagraha" vow. About fifty people signed the vow.

Mr. Gandhi left to-day for Bombay.

Labour Trouble.

Strike at Tachallore Sugar Refinery.

TINNIVELLY, March 12.
A general strike of all coolies and mill hands of the Tachallore Sugar Refinery occurred on Saturday, the reason alleged being that their claim for increased wages has been ignored by the local agent of the proprietor, Mr. A. R. Somasundaram Chetty of Devakotta and Madras. Owing to the unprecedented high price of rice and foodstuffs the coolies demanded an increase to their wages, but it is said that their employers put them off, but the immediate cause of their action is, it is said, due to the deduction by the office staff of their wages for last month for the celebration of a festival in the village. In normal times they say they had paid willingly, but declined to do so in these hard days, and insisted on the deducted amount being refunded to them. Mr. Krishnam Chetty, the local agent, having gone to his village in the Ramnad district, he was apprised of the strike and consequent closure of the mill by telegram and at his request Mr. Mahadeva Iyer, the Madras agent of the firm, arrived here on Monday, and had several conferences with the coolies, who unanimously complained of the meagre wages which was paid them. On behalf of the proprietor, Mr. Mahadeva Iyer promised them a general increase of one rupee per head. It is understood that all the strikers were present for work at whistle time this morning.

The Indian Legislative Council.

The Rowlatt Bills.

DELHI, March 12.

A meeting of the Imperial Legislative Council was held this morning the Viceroy presiding. The galleries were filled with spectators. Sir Sankaran Nair laid the correspondence on the table regarding Boy Scout movement. The Select Committee's report on the Excess Profits Duty Bill was presented. After interpellations the Commander-in-Chief introduced the Bill to extend the operation of the Indian Defence Force Act, 1917. On the motion of Sir James Meeson the Indian Paper Currency Act Amendment Bill was passed. The Motor Spirits Duties Act Bill was also passed. The Indian Income Tax Bill was also passed without discussion.

His Excellency the Viceroy in the course of a short speech, said that the Select Committee's report was valid and the members who signed the report were only entitled to and minutes of dissent.

Sir William Vincent moved that the Select Committee's report on the Criminal Emergency Powers (Rowlatt) Bill be taken into consideration. He said that the Government had given their undertaking at the earlier stage of consideration of the Bill. The first was that the Bill should be temporary, the second, it should be confined to activities in connection with revolutionary and anarchical movements, and third that the Government would consider all modifications proposed by the members without impairing the usefulness of the measure.

The Hon'ble Sir William Vincent in moving consideration of the Select Committee's report on Emergency Powers Bill said that he did not propose to discuss in any detail the various modifications in the bill. They were very clearly expressed in the bill and very clearly explained in the report but there were some matters of first importance to which he would refer. It would be in the memory of the Members of this Council that on the last occasion when this bill was under consideration the Government gave their undertakings in respect of this bill. The first was to convert it into a temporary measure and the second place he had agreed to what was to his mind abundantly clear and apparent from the context namely that the application of this bill will be strictly confined to revolutionary and anarchical crimes. In the third place he had promised to consider any other modifications in far as he could accept them without rendering the bill ineffective for the purpose for which it was enacted. He could now say that all the three undertakings had been amply fulfilled. The operation of the act was now limited to three years. Then again the opening section of the preamble and other parts of the bill indicate most clearly that the application of the bill was restricted to movements to the character of which he had already referred. Then, again, the deference to their wishes they had made a number of substantial modifications in the bill. The Government regretted that they could not go further to meet the wishes of the Hon'ble Members. They trusted that the Members who were in the Select Committee would admit that the Government had approached this case with the greatest care and had displayed the most reasonable attitude the suggestion of the Hon'ble Members. If it had been possible to meet the Hon'ble Members further no one would rejoice more than himself, but there were responsibilities on the Government of India for peace and tranquility in the country which they could not subordinate to any other considerations. While he was on this he would advert to the insinuation that there was some form of compact or agreement between the Government and some Members of this Council. His duty was to repudiate that suggestion in the most emphatic terms. The Government always desired to obtain the co-operation of the Hon'ble Members in enacting measures, more to a measure of this kind on which depended the welfare of this country. If modifications made in the Select Committee has secured the support of some of the Hon'ble Members the Government will be more than pleased, but there never was a question of agreement or compact between the Government and some of the Hon'ble Members. To his mind it was much to be regretted that any suggestion of that character should have been made. Continuing Sir William said that he did not propose to go over the whole ground again, but there were some considerations he wished to place before the Council. He wanted the Members to believe that the Government were perfectly sincere in their conviction that there was absolute need to enact this measure. There was no Machiavellian plot to create political agitation in the country; nor was there any intention to frustrate agitation in the country nor was there any intention to frustrate or defer the advent of reforms. His Excellency was one of the authors of the reforms report and would be the last to allow the introduction of this bill, had there been any such plot or intention. On the other hand the Government desired to safeguard India from the results of the movement which had done so much in the past to discredit the loyalty of a great body of the citizens of this country. Finally he wished to make clear this bill would not come in general operation. It could not be applied indiscriminately all over India. It would come in operation only by proclamation by the Governor General-in-Council in place where anarchical movement was prevalent and even there it could not be used in any way to attack the liberty of law abiding citizens. It could only be employed against the criminal whose activities were a menace to the whole state and even in dealing with this criminal every effort was made, so far as they could to see that no innocent man suffered and to safeguard that no innocent man was being touched under the provisions of the law. In conclusion he said that the measure was revised in the best interests of the country the welfare of which they all had at heart.

After the conclusion of Sir William Vincent's speech His Excellency the Viceroy said:—Before calling upon Sir William Vincent, I think it would be well if I were to inform the Council of a ruling which I have given on the question of the necessity of members of a Select Committee, who wish to put in a dissenting minute, signing the report. I have had this matter examined and have found that it has been the usual practice in the work of this Council for all members of a Select Committee, who wish to append a minute of dissent to sign the report, and the reason of this is obvious. The Council has a right to know that the correctness of the report as an account of the proceeding of the committee,

irrespective of differences of opinion upon its details, is undisputed and this can only be secured by the signature of the members. In the case of members desiring to put in a dissenting minute their signature to the report means nothing more than that they agree to the correctness of the report. This has been the established practice of this Council and as the custodian of the usages and practice of this Council, I have no alternative but to rule that a member of a Committee wishing to put in a dissenting minute can only do so when he has affixed his signature to the report. I am aware that there is one exception to the practice I have described, but on that occasion no question was raised and the President's orders were not taken. I can only regard this instance as the exception which proves the rule, but in no sense affecting the general practice of this Council. Further there is no precedent for a minority report being admitted, for the simple reason that the principle of the Bill is affirmed when the Bill is referred to a Committee and no question of principle can arise on the report. It goes without saying also that no member of a Committee can invalidate a report by refusing to sign. I am aware that under Rule 7 it is open to the President to take the opinion of the Council upon such point. The practice however, is so clear that I do not propose to adopt this course, and, therefore I cannot allow any discussion upon it. I note that the first three motions on the paper are based on the alleged incompleteness of the report. It follows, however, from the ruling which I have just given to the Council that the report is in no sense invalidated or rendered incomplete by some members refusing to sign or by the consequent exclusion of the minutes of dissent which they desire to attach. The first three motions on the paper challenge the report on the ground of its incompleteness. It appears impossible for the Hon'ble members to support these motions without challenging my ruling. I shall, therefore, have to rule these first three motions to be out of order when we come to them.

Sir William Vincent asked the Council to consider the Select Committee's Report and emphatically denied of any compact between the Government and some members of the Council.

H. E. the President called upon Messrs. Patel, Khaparde and Sukul to speak on points of order relating to the notices of amendments they had given to the effect that the Select Committee's report was incomplete and invalid, and both Messrs. Patel and Khaparde spoke, but the motions were ruled out of order. Mr. Sukul declined to raise his points.

Mr. Banerjee moved the following amendment:—That the Select Committee's Report, together with the Bill and connected papers, be referred to Local Governments, High Courts and public bodies for criticism. In doing so he repudiated the insinuation that there had been a compact with some section of the House and the Government. He said that upon the point raised in the amendment non-official members of the Select Committee were unanimous and he was sure the non-official vote of the Council would also be unanimous. In a matter of that kind Indian opinion ought to go very far in determining the action of the Government. The proposed Legislation would affect the people and the people only. They were as deeply interested as the Government could be in the maintenance of law and order and in eradication of the anarchical and revolutionary movement. They had been the greatest sufferers both in respect of life and property. The revolutionary movement was a menace to their political progress and was a blot upon their name, fame and reputation as law-abiding people. They realised the gravity of the situation, and the measure of responsibility they assumed in advising the Government to pause and wait. The Government had not been insensible to the public opinion and had shown their partial deference to it by making the Bill temporary and restricting its scope to anarchical and revolutionary crimes, and by modifying its provisions. But that was not enough, and in a matter of the kind involving restriction of public liberties the Government should receive further light and guidance from High Courts, Local Governments and public bodies. There was no reason why the bill should not be postponed till the autumn session just like the second Bill. The Government already possessed emergency powers which were more drastic and more summary. If his suggestion was acted upon Mr. Banerjee maintained, the agitation would be allayed. All life would have departed from it. It would be a feeble, dead alive agitation and said the public temper would have been placed in a more conciliatory mood. The speaker claimed to know something of the agitation, and said when the history of the time came to be written if they all remembered him they would paint him as the most obstinate the most incorrigible of agitators who would not acquiesce in the doctrine of the settled fact. Mr. Banerjee referred to his association with the Bengal partition agitation, and said the passing of the Bill at the present session of the Council would produce the same results and instead of allaying the agitation already started it would intensify it. He asked the Government to give the people time to let them think over the matter to let responsible public bodies to record their opinions, to let the High Courts give their judgment, and the Government would have helped to create a calmer atmosphere. Another important consideration in support of his amendment was the forthcoming introduction of the reform scheme in Parliament. If it turned out to be a satisfactory measure, that would help to create an atmosphere favourable to dispassionate consideration of the present Bill. The Sydenhamites were taking the fullest advantage of the Rowlatt report, and they may block the reforms. The Government had an effective weapon in the Defence of India Act for the time being, and could say they had fortified themselves with a Bill which was under consideration of the Imperial Council. Indian opinion may have a profound influence in determining the trend of English opinion. If as a result of passing the Bill in this session intense and widespread agitation was started, the reactionaries may say, "Let the agitation cease only there will be time enough to pass the reform bills." Therefore, in the interests of the reform scheme, to which also they were pledged, Mr. Banerjee invited the Government to accept his amendment. In conclusion, he said that it would be no sign of weakness but strength. It would be the expression of differential attitude towards public opinion which would gratify all. It would help to dissipate the cloud of suspicion and mistrust which hang thick and dark over the public mind of India. Above all, it would be worthy of the great Government about to enter upon a new period of responsibility in conformity with its own gracious message and the immemorial traditions of the British rule in India.

Interpellations.

At to-day's Council the Commander-in-Chief, replying to Maharaja Sir Minindra Chandra Nandi's question regarding employment for wounded European officers and soldiers in India said:—No special steps have been taken to find employment in India for wounded European officers and soldiers. All officers and soldiers whether wounded or unwounded, seeking employment in civil life can apply for the same in England to the Ministry of Labour and in India to the Central Employment and Labour Board.

Sir William Vincent, replying to Nawab Sayed Nawab Ali Chaudhuri Khan Bahadur's question regarding a questionable article in the "Epiphany" said:—

(a) The answer is in the affirmative.

(b) The Government trust that the feeling of resentment on the part of the Mahomedan community which the publication of the letter in question provoked, has been allayed by the expression of regret published by the editor in the issue of the "Epiphany" dated the 1st February.

(c) In regard to the legal position the Government have nothing to add to the statement in the press "communiqué" issued by the Bengal Government. No legislation or ordinances is contemplated.

Sir James Meeson, replying to Sir Dinshaw Wacha's question "re" purchase of silver by the Government during the current year, said:—Payments for silver purchase are expected in the current year to aggregate £57 millions. Silver purchased in the market is paid for as usual from the cash balances of the Home Treasury. The manner in which silver is obtained from America is stated in the concluding portion of paragraph 28 of the narrative introducing the Financial Statement.

H. E. the Commander-in-Chief, replying to Pandit Madan Mohan Malaviya's question re training of Indians at Sandhurst and Quetta College, said:—Five Indian Cadets have actually been admitted to the Royal Military College Sandhurst, for training and further five will shortly be selected.

(b) The answer is in the negative. The Quetta Cadet College was opened only to meet a special situation brought about by the war, and will be closed on the conclusion of the current course.

Sir Thomas Holland, in reply to the Hon'ble Mr. Hogg's question "re" rates of passage to Europe said:—Up to the end of last month no reduction had been made, so far as the Government of India are aware, in the passage rates charged by the various steamship lines between India and Europe since the signing of the Armistice. The Government are aware of the hardship entailed thereby on would be passengers and of the facts referred to in parts (c) and (d) of the Hon'ble member's question. The Government of India, with the sympathetic support of the Secretary of State, have been pressing this matter on the attention of the Home Government since the beginning of the year, and an appreciable reduction in the rates has now been secured with effect from the 1st of March. Attempts are also being made to secure increased passenger accommodation, and for the Hon'ble Member's information, I will read an extract from a telegram which we have just received from the Secretary of State. It runs as follows:—The Ministry of shipping report following additional accommodation for civilian passengers:—The "Orlando", 400, "Thongwa", 270, "Kaiserhild", 200, "Moora", 100, "Dufferin", 500, extra accommodation on the "Anora", "Merkara", "Nagoya", and "Mandala" 1600; "Wartun", and "Rheinfein", 50 each. The "Teesta" also probably will be available. Ambulance transports will take increasing number of civilians for Marseilles. Lines have been asked to assist in every way by improving accommodation. Addition enemy tonnage, will be obtained if possible. It is impossible to say yet the dates on which those vessels will be available.

Sir Thomas Holland, replying to the Hon'ble Mr. Hogg's question re purchase of the steamer "Loyalty" by a syndicate, said:—The answer is in the affirmative. No negotiations have taken place for the steamer. The Government and the syndicate are still taking place between the Government and the syndicate regarding commandeering by the Government of a portion of the passenger accommodation on this steamer. It was added that an undertaking was given that the steamer shall be free from requisition for a period of 6 months from the date of purchase. The Government have no intention to interfere with this steamer. I may say, however, that negotiation are now proceeding with the owners on the question whether they will come into the scheme for the control of passages.

The Hon'ble Mr. Sarma in supporting the amendment asked if the Government would be prepared to allow the Government officials to vote as they liked. Past experience had taught him that non-officials could only influence either in Select Committee or before the bill was introduced. The Government themselves should consider the bill in the light of the suggestions received from the Local Government etc. He submitted every opportunity should be given to judge to show if the existing machinery had failed, and if so in what respect.

The Hon'ble Pandit Malaviya in supporting the amendment said that Sir William Vincent had asked them what had happened since the introduction of the Bill for all this change of view. The speaker referred him to the happenings in connection with the Select Committee's report. The opinion of all the members were not before the council and such opinions that were before it radically differed. That was why the Select Committee's report should be circulated for opinion and republished. Pandit Malaviya continuing maintained the Government was not right in taking advantage of rule 23 in a contentious and important bill of that kind. He drew the attention to the existence of rules in Provincial Legislatures relating to Select Committee reports (Punjab, Bombay) and pleaded the present bill ought to be published.

H. E. the president at this stage intervened and asked the Pandit not to criticise his ruling.

Continuing Pandit Malaviya said that another thing that had happened since the introduction of the bill was the tremendous opposition they were witnessing when a saintly man like Ghandi was taking the lead in the passive resistance movement. That was a matter for Government to ponder over. The opposition was deepening. The Government had at present power to override it, but that was not wise. He asked if the Government would not gain in moral strength if it gained the support of non-official members, at least a majority of them. Pandit Malaviya then referred to the Irish Act and said whereas that act

required concurrence of all 3 Judges for conviction the present bill required the concurrence of only the majority. H. E. the President again intervening said that Council was dealing with Mr. Bannerjee's amendment and that Pandit could speak on the point he was dealing with when they came to that particular clause. Pandit Malaviya said if it was ruling he had nothing more to add.

The Hon'ble Mr. F. L. Fagan (Official, Punjab) said that he could not speak except with profound respect of the men to whom the Hon'ble Member wished the Bill to be referred, but it was not unreasonable to ask what was to be gained by prolonged discussion of that character. Here they had the non-official political intelligence of the country fully competent to subject the bill to the minutest discussion. He believed that when the Bill would emerge from a prolonged course of inquisition torture nothing would be left unthought and unexplained about the merits and demerits of the measure. Under these conditions he asked what was to be gained by procrastination and delay. The measure was certainly contentious and demanded careful consideration, but the occasion was obviously here in the sessions of Imperial Legislative Council. It was duty of the Council to arrive at a conclusion on the principle and details of the Bill at the earliest possible opportunity.

The Hon'ble Dr. Sapru in supporting the amendments said that he could not shut his eyes to the wording of the preamble of the Bill. If the Criminal Law as it stood at present was inadequate and if the existing machinery had broken down the best people to advise on these points were the very persons who administered law from day to day. They would be able to say if the present state of law was insufficient or if legislation the Government proposed went much further than necessary. If the Judges agreed in regard to the necessity of the present bill then the position of Government would be infinitely stronger. The speaker did not see any justification for hurry. In conclusion Dr. Sapru asked the Government to give public opinion time to think the matter, over dispassionately.

The Hon'ble Maharaja of Kassimbazar in supporting Mr. Bannerjee's amendment for republication of the Rowlett Bill said that his principal reason for supporting Mr. Bannerjee's amendment was his conviction that if the Select Committee's report was referred to the local Governments and High Courts and to Public bodies for considered and matured criticism the bill would stand the chance of being considerably improved. Time was a great healer and if the bill was put off for consideration till the next session the country would forget and forgive many things.

The Hon'ble Mr. Shukul supporting the motion said that the Government ought to be aware of the storm of opposition which the Bill had raised in the Country. He felt that the Bill should be lost by republication. There was no need for unnecessary hurry.

The Hon'ble Mr. Khaparde said that much was to be gained by a prolonged discussion of the Bill and strongly supported the motion for republication.

The Hon'ble Rai Sita Nath Roy strongly appealed to His Excellency to postpone consideration of the Bill till the next session. That he held was a very small concession to public opinion which would not be looked upon as a sign of weakness on the part of Government. The Council adjourned for lunch.

H. E. the Viceroy said that the Council would adjourn at the time for the garden party of landholders and resume at six.

The Council reassembling after lunch the Hon'ble Mr. Patel said that he thought His Excellency's announcement that the Council would sit again after six in the evening showed that the officials had decided to pass the Bill with their standing majority. He supported Mr. Bannerjee's amendment as it would defer the evil day and delay may bring about some change in the attitude of the Government.

The Hon'ble Mr. Emerson spoke from the standpoint of the Government and said that the Government had occasion to cope with crimes which the Bill wanted to punish in the country. He referred to the Durrani shooting case and read out the English translation of a notice served by the revolutionaries on a man calling upon him to pay them seven thousand rupees. In order that the members might arrive at a proper conclusion he wished to describe to them the condition of affairs in Bengal prior to the passing of the Defence of India Act, and he next proposed to show the present condition of affairs. He said recruiting was still going on and if measure was now postponed the Hon'ble Members would in a way be encouraging people still working to carry on the movement.

The Hon'ble Sir Fazulbhoy Currimbhoy was not convinced by Mr. Emerson's arguments and supported Mr. Bannerjee's amendment.

The Hon'ble Sardar Sundar Singh said unfortunately he was not present when the Bill was introduced. He was afraid the measure would create a situation in which there would be danger of innocent people suffering with the wicked. He urged the acceptance of the amendment.

The Hon'ble Mr. Ayangar said that he saw no reason why the bill should be hurried through. The considered opinion in the country was growing against the bill. The Council was not the proper place to condemn or sit in judgment on, the passive resistance movement as has been done by one member. He drew attention of the Council to the decision of Lord Loreburn committee which arose out of a suit against the Secretary of State. H. E. the Viceroy asked speaker to confine himself to the amendment.

In speaking on Mr. Bannerjee's amendment Mr. Ironside said he had listened to-day to great deal of eloquence, but he could not help feeling that many of his friends had failed to adduce any argument which would carry conviction to his mind. He did not think that any one had questioned the position taken up by the Government in the matter. One special pleading had been that more generosity from the Government was still needed. Now up to a point generosity and justice was necessary, but beyond the point generosity and justice was merely suggestive of weakness, which might be taken hold of by supporters of the movement against a generous Government. Mr. Bannerjee had told them that the bill affected but a small and unimportant section of the community and he for his life could not understand why there was this extraordinary fear by the greater and wiser section of the community which Mr. Bannerjee represented should be so endangered by the provisions of this bill. It had been suggested that the bill should be

referred to the High Court. Now he might be wrong but he always been under the impression that the High Court read law which had emanated for this Council, and has asked was this Council to form and make laws or High Court. If High Court were to tell them what they were to do what was the use of this Council. Then they were told by Mr. Bannerjee that time was a great pacifier. From his experience of this country he had not any great faith in this idea of his Hon'ble friend. Then it was stated that this wicked measure was introduced by the Government to endanger future of reforms. He was holding no brief for the Government but he refused to believe that there was one man in the service of the Government of India who would so endanger the good name of Britain the good name of the service to which he belonged to think of such an idea as that personally he believed if this Bill had gone through it would have gone long way to assist the scheme. Then question of public opinion had been raised. In Calcutta he had an opportunity of discussing this matter with several Indian friends, for whom he had the greatest respect, and whom he was prepared to meet as equal anywhere and these people were of opinion that for the sake of the people of Bengal and for the sake of the same proportion of the community the Bill must be pushed through.

Speaking on Mr. Bannerjee's amendment the Hon'ble Mr. Jinnah said that in answer to Mr. Ironside he would say reason why they wanted postponement and reference outside was the peculiar constitution of their legislature. He did not believe that members of type of their Law Member and Sir Sankaran Nair and Sir George Barnes could possibly have in their heart of hearts liked the measure. He did not doubt the sincerity of the Government but Mr. Ironside forgot that the Government, as at present constituted had no check whatsoever. They found that the Governor-General-in-Council with an official majority at their back had decided that the Bill should go through. They found that the non-officials had decided to oppose it. Were the Government wrong or were the non-officials wrong? Had non-officials gone mad that not a single member supported the measure? Were they wrong in asking the Government to stay their hands? The atmosphere in the Council Chamber was surcharged with this spirit that the Government were determined to carry through and the non-official members were determined to oppose it. Was that not a situation that needed to be solved? The best thing was to get outside help. If Mr. Ironside was right in saying that Indian gentlemen told him they wanted the Bill in Bengal for the sake of sober people they would hear that opinion. If they got such opinion would not Governments hands be strengthened? Mr. Jinnah said that the Law Member shook head. He had the greatest regard for the Law Member, and he did not like to say anything against him but he would say this. He (Law Member) was still an advocate and once he took up a cause he was an advocate and nothing but an advocate. He was surprised to hear Mr. Ironside, a Britisher, saying that the bill was admittedly meant to apply to a small and wicked section of community, and why should bigger and sinner section take up this attitude. He would ask Mr. Ironside to study the history of his own country. Mr. Ironside's countrymen had fought and shed their blood since the time of King John for the principle that no man's liberty take away without trial. It was not the wicked they wanted to protect, it was the innocent for whom they are pleading. If they were determined to carry the measure through all he would say was that for one believed the consequences would be most unfortunate. It was said that if time were given agitation would grow worse. How is it worse? At the present moment the agitation was at its height. The law member had said that the agitation would be what the politicians chose to make it. If the Law Member had any experience of public life in this country the speaker was sure he would not have said this. In this connection he said he had received a telegram from the non-official members of the Bombay Legislative Council signed Mr. G. K. Parekh, the midst of the mild men he had come across, saying that their association had unanimously resolved to request the speakers to express their emphatic protest against the Bill. Referring to Mr. Ironside's remark that concession to public opinion on this point would at once be taken as a sign of weakness, he said it was monstrous a suggestion to make. He thought this argument was brought in to stiffen the back of the Government. In conclusion he begged the Government to consider this question - Did the Government doubt their sincerity? Did the Government think they were opposing the measure for the sake of opposition? Did the Government think they (Government) had the welfare of this country, and they had not? Did they think that he wanted revolution and they did not? Did the Government think he wanted disorder and they not? He had got up purely for the sake of convincing Mr. Ironside and he would now say if he (Mr. Ironside) were standing in the speaker's position and if he understood the Bill and if he had been brought up in tradition of Great Britain he would do the same.

Mr. Bannerjee in replying acknowledged the conciliatory speech of the Home Member, but he had not been able to meet criticisms. The Local Governments had not been consulted, the opinion of the Courts had not been sought, and public bodies had not been asked to submit their opinions. The Calcutta High Court specially deserved to be consulted for that court had the greatest experience of such cases. The situation had improved and it was not proper to legislate on an ancient report published a year back. He referred to the remarks of Mr. Fagan and said that he was proud that the representative of the province of the Punjab had said that the members of the Council represented the quintessence of the wisdom of the country, but even Solomon was liable to make mistakes when deliberating on imperfect and insufficient materials.

He took exception to the argument that concession to public opinion would be considered a sign of weakness on the part of Government. He was sure if the Government yielded to popular opinion that would be considered to be a sign of strength not weakness. He hoped that the Government would reconsider the question and accept the unanimous opinion of the Indian members.

The amendment was put to the Council and lost Mr. Bannerjee calling for a division that votes were recorded as follows for amendment 25, against it 36. The amendment was thus lost.

Sir James Meeson proposed select committee report on the excess profits duties bill.

The Council adjourned for one hour at five.

At 5 O'clock Sir James Meeson presented the Select Committee's report on the Excess Profits Bill. The

principal changes include the option to a business whose accounting year ends on any date other than 31st March to make up accounts for an additional period upto 31st March, and take profits of accounts for the additional period up to 31st March and take profits of accounting period as 12 parts of number of months in total period. The standard profit of a business is calculated at ten per cent or at such rate not being less than 10 per cent as may be prescribed of capital or at the option of the assessee (1) the aggregate of half of the profits assessed for 1913-14 and (2) only 1915-1916-1917. The depreciation of assets may include allowance for the cost of replacements in the accounting period. The amended Bill provides that at the option of the appellant, his case shall either be disposed of by the Chief Revenue authority or referred to the Board of Revenue consisting of three, or at the option of the Local Government of four persons, at least two not in Government service. Persons chargeable to duty have been relieved of the obligation to give notice of the fact to the Collector. Assessee have been allowed two months instead of one to comply with the Collectors notice calling for return. When the excess profits duty is greater than the super-tax the latter is not payable and vice versa, any sum paid as excess profits duty shall be allowed as deduction in calculating income-tax. Messrs Hogg and Sir Fazulbhoy Currimbhoy and Sir Gangadhar Chitambar have signed report subject to a minute of dissent in which they express opinion that Bill should contain provisions for a refund by the Government of any amount of duty which it may yield in excess of six millions net required and expressed regret that opportunity had not been taken to abolish super-tax in so far as it applied to incomes of firms and companies.

The Council reassembled at six after the Garden party. The Viceroy continued to preside. Mr. Chanda withdrew his amendment which was to the effect that Bill as amended by select committee be republished and circulated for opinion of among others High Courts and Chief Courts. Mr. Khaparde's amendment for republication of the bill and Mr. Jinnah's amendment for referring the Bill including the minute of dissent by Pandit Malaviya and Messrs Khaparde and Patel to the local Governments for opinion were rejected. Mr. Chanda's next amendment that the revised Bill be recommended to the select committee with instructions to report to the Council during the next Simla session was rejected by 37 to 15. The loss of this amendment automatically set aside Mr. Chanda's next amendment which was to the effect that Sir Claude Hill, Sir Sankaran Nair, Messrs. Jinnah, Sarma and M. Haqua be added to the select committee.

Mr. Patel next moved that the Select Committee's Report to taken into consideration this day 1921. This was a very reasonable demand in view of the Government's determination to pass the Bill and not abandon it.

Sir William Wilson said that this measure was one of great emergency and he could not accept the amendment. The amendment was rejected by 37 to 10.

Mr. Khaparde next moved that the Bill be not taken into consideration until the Governor General in Council receives from Parliament an express authority by an act of Parliament to pass it.

He said that the Indian legislature was a subordinate legislature. He referred to the Government of India Act of 1916. Sections 32 and 65, and held that the Government of India had not the power to enact a law like the one before the Council, unless specially empowered to do so by Parliament, as it affected the allegiance of British subjects in India. Sir George Lowndes dwelt at length on the point whether the Government of India had power to legislate which was a question by Mr. Khaparde. He maintained the Government of India had full powers and said that Mr. Jinnah had only referred to the minority judgment of Lord Shaw. Amendment was rejected. The motion that select committee reports be taken into consideration was adopted. The Viceroy congratulated the Council on the admirable temper throughout the debate on this very controversial subject. The Council adjourned till to-morrow at ten minutes past seven.

On the question of point of order His Excellency the Viceroy said that the first three amendments according to his ruling were out of order. Mr. Patel wished to be heard before his motion was ruled out. His Excellency:—You must not discuss my point of order. Mr. Patel:—The motion I have given notice of will not touch Your Excellency's ruling. I will not question Your Excellency's ruling. I will discuss it from a different point of view. Mr. Patel then moved his amendment as follows:—That the so-called report of the Select Committee is both an incomplete and invalid document and it be therefore cancelled. Sir George Lowndes rose to a point of order saying that the Hon'ble member had already infringed His Excellency's ruling by moving the amendment which regarded the report of Select Committee as incomplete. His Excellency said he was waiting to hear what Mr. Patel had to say. If he said it was incomplete in the fashion he (President) had ruled it, he would rule him out of order. Mr. Patel continuing said in his humble opinion the report of the Select Committee was invalid and incomplete at the first meeting of the Select Committee the preliminary points had been raised the first was that the Select Committee should recommend to the Council that the bill should be dropped. The second was that the Select Committee should recommend to the Council that it was not in the competence of the Council to pass such measure. Chairman of Select Committee gave his ruling that the Select Committee had no power to discuss the principle of the bill but they would only recommend changes in details of the bill. With due deference to the Hon'ble member he would submit.

His Excellency interrupting Mr. Patel:—I have already ruled on the point that you cannot discuss the principle of a bill in the Select Committee. The ruling is as old as 1866 when Sir Henry Maine made it clear that in the Select Committee the only points of detail could be considered. Please discuss your other point. Mr. Patel said the second question raised was whether it was in the competence of the Select Committee to recommend to the Council that the Legislative Council of India had no power to pass this measure.

His Excellency ruled this point also out of order.

His Excellency said the Select Committee were the servants of the Council. The bill was referred to him to report on details, and not on competence of the Council to pass it.

(To be continued)

ప్రజాభిప్రాయములు

I ఆంధ్రప్రదేశ్ కళాశాల.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యో, ఇటీవల వార్తా పత్రికలలో సీతలక్ష్మణుడు గూర్చి ప్రకటించబడిన తండ్రి వార్తలు, కళాశాల యొక్క పరిపాలన, విద్యార్థిభావము, ఆర్థికస్థితి ఇవన్నియు నొక యావంతుభూముచే పరిశోధింప బడవలెనను ప్రేరణ చేయబడినది. ఇట్టి ప్రేరణయందు నొకభాగము ఇట్టి పరిశోధన పాలక సంఘము వారి పరిపూర్ణాంగీకారమున బడయుటయే గాక ఇట్టి కార్యమును జాతీయ విశ్వవిద్యాలయాధికారులు గావించవలెనని, వారిని గోరుచు నొక తీర్మానమును పాలక సంఘమువారు గావించి యున్నారు. అప్పుడు కళాశాలపై చేయు దోహదోపహాస ప్రకటనల గోరువా రెల్లరకు నట్లు చేయుటకు నవకాశము లుండును.

ఈ వ్యాసముల నొక్క మాటతో ముగించెదను. ఇటీవల కొన్ని రాజీనామాలు దాఖలు చేయబడిన కళాశాల యొక్క దినచర్య యథావిధిగ జరుగుచు నే యున్నది. ఇందుకు తగిన ఏర్పాట్లు గావించ బడినవి. మావ్యవహారముగ నుపాధ్యాయ వర్గమున జేరిరి.

బందరు. భో. పట్టాభి సీతారామయ్య. 9-3-19. కార్యదర్శి.

II సత్యాగ్రహవ్రతము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యో, కృత్తికాశక్తియందు భంగవరము రాల్చెట్లు బిలువ జేసేసాభాగ్యమున కెంతటి మహాపకార మొనగూర్చునదియు ప్రతిమానవునకు విదితమే. సహజస్వత్వములకు భంగము వాల్చెట్లున్నపు డెట్టి అవివేకదయున నుదాసీన మునకాలము. రాల్చెట్లు ప్రజల వ్యాయస్కంతంత్రములకు భంగకరమని ప్రభుత్వమువారికి ప్రజలు మొఱపిడినను సరకు జేయబడలేదు. ఇది ఆత్మగౌరవము నభిలషించు ప్రతిభారతీయునకు అవమానకరము. మహాత్మా గాంధీగారి ఆధిపత్యమున సత్యాగ్రహవ్రతమీక్షించుని రాల్చెట్లులకు అసంగీకారోద్యమము వ్యాపించేనీ కార్యసాధనలక్ష్యబాండుట ప్రతిజేయునకు అవసరకర్తవ్యము. ఇది జేకజాల అచంచలమానసమును పరిక్షించుట కొనగూడిన మహాజాతీయమయము. కలయిక్కుట్ట ననుభవించుచు జేకారాధన, ప్రజాసేవ, నూతనోల్లేపమును, శిశుపరిరక్షణమును బొందవలెను. ఈతరుణమున ఆంధ్రమండలమునాడు జేకభక్తి, ప్రజాసేవ, ప్రజాభ్యుదయమునకు కృషి సల్పనయయ మునన్ను మయినది. ఆంధ్రుల హృదయాంతరాళమున నిమిడియున్న తేజము మూర్తీభవించవలెను. ఈసమయమున బ్రాహ్మణ ఆవ్రాహ్మణోద్యమములు యేకాభిప్రాయము లని జెప్పవచ్చును. మానవజీవితమున కేది యావశ్యకమో అట్టి మూలకంఠమునకే భంగ మొనగూడినపు డెట్టి విరాగులయిన మారకొనలేను. ఆంధ్రులెల్లగును కార్యకూలై ఈ విషమసమయము దాటవలెను. ఆంధ్రులుగూడ జేకసేవారత్నము లని ప్రపంచమునకు వెల్లిడి గావలెను. ఇట్టి కష్టసమయములనే జేకభక్తుల దృఢ తరలేజున్న ప్రకాశించవలెను. ప్రస్తుతము జేకజు లంధకారమున గవ్యస్థానమును తడవుకొనుచున్నారు. అంధకారబంధురమున బోద్రోలి దిగ్వి తేజస్సును ప్రజ్వల్ల జేయుటకు మహాపత్రమును సత్యాగ్రహ మంత్రమే ఆచరణీయము. కష్టము లనుభవించునపు మానందకరము గాదు. చీకటికష్ట మొనగొన్నైలసౌఖ్యము సంతోషప్రదము గాజాలదు. సత్యము ధీమత్యము వ్యాము కాంతము మొదలయిన పరికరములకు మగు సాత్విక నిరోధాయథమే జేకజుల గవ్యస్థానమున జేయున గాన ఆంధ్రులెల్లరు మహాత్మా గాంధీగారి ఆధిపత్యమున వారికర్తవ్యముగనుగొని ప్రజల సహజస్వాతంత్ర్యక్షేత్రములకు పూను కొనవలెను. జేకారాధనరంగమున ఆంధ్రులకు మత్పజేవరకే ప్రసాదించబడినపులమును వన్నెకు దెచ్చుబాధ్యత ఆంధ్రజాతులకు దయియున్నది. ఈ సమయమున ప్రజల కర్తవ్యమును బోధించవలసినవి ఆంధ్రన క్రలయం దున్నది. ప్రజలు కర్తవ్యమును గుర్తించి నాయకులకు బాసటయై నిలచి వారి మూలధనమును సహజస్వత్వముల రక్షించుకొనవలెను. మన మొరవని కరుణామయదేవు శ్రీకృష్ణుడు తప్పక సహాయుడగును. మన వనిత్రాక్షణములు దయామయిని దయాపరత్వమును చక్కగ జాటుచున్నవి. కాన దైవముమీద భారమువైచి సత్యమును వ్యాయమును, సమక్రమమును కలయిన సాత్వికనిరోధవ్రతము

కాంతముతో ఓర్పుతో కైర్వయ్యతో నిర్వర్తించ పాటుబడవలసినవిధి. భరతమత ప్రతిభుక్తులలో నొకరగు ఆంధ్రుల భాగలబ్ధమై యున్నది.

యలమంచి, అంకయ్య చౌదరి.

మేడూరు - కృష్ణజిల్లా.

III త్రితీయ సంఘము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యో, గుంటూరుజిల్లా శేషలెఠాలూకా పట్టణవాని పాటెలో గతనెల 8-వ తేదీని మానసియు భూపతిగజు వేంకటపతిరాజు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి యాజమాన్యముక్రింద నొక త్రితీయమహాసభ జరిపితిమి. శ్రీవారు యీ మండలమున త్రితీయ విద్యార్థిపక్షము ప్రముఖులకు తెలిపించి నివాంపట్టు కాలువకమిషనును నొక నెకండరీపాతకాలము ఏర్పాటుచేయుటకు, అందు జేకభావలకు విలువైనవరకు ప్రాముఖ్యత నిచ్చుటకు, ప్రస్తుతము చుట్టుప్రక్కల గల ప్రతి త్రితీయ గ్రామమున నొక్కొక్క ప్రైవేట్ ఎలిమెంటరీ పాతకాలము ఏర్పాటుచేయుటకు, వై ఏర్పాటులకు నిధి మరూపకరములకు నొక శుభసంఘమును నియమించుటకు తీర్మానించి ప్రముఖుల ఆమోదమును బడసిరి. పిమ్మట ఆ ఉపసంఘము త్రితీయ గ్రామములకు వెల్లి యిప్పటికి నుమారు 16 వేల రూపాయల చందాను జేయించి వసూలునరచుచుండిరి. యీ నెల 4-వ తేదీని భాజీపాటెలో మాయవదనవదనమున చరియొక త్రితీయసభ నుంలెన సీతారామరాజుగారి యాజమాన్యమున జరిపి అందు యీ క్రిందితీర్మానములు చేయబడెను.

1. ఈ నిధికి రూ 100 గాని వైగా గాని చందాను నిచ్చిన 80 మందిని 1 సంఘముగా నేర్పరచి దానికి గుంటూరు మండల త్రితీయసంఘ మున నామమిడి. 2 ఈ నిధి నెకండరీ, ప్రైవేట్ స్కూళ్లకు పోషించుటయే గాక త్రితీయ సేవ బాలర విద్యార్థివృద్ధికి తోడ్పడవలయును. 3 జనరల్ బాడీలో గల ప్రతి సభ్యుడును సంవత్సరము 8 రు. తక్కువ కాని కావ్యతచందాను నిధికి జేర్చుచుండవలెను. 4 జనరల్ బాడీ నుండి ఒక కార్యనిర్వాహకవర్గము నేర్పరచి అందు మంలెన చిన వెంకట్రాజుగారిని అధ్యక్షులుగాను మంలెన నుబ్బరాజుగారిని ఉపాధ్యక్షులుగాను మంలెన సూర్యనారాయణరాజు మంలెన నుబ్బరాజుగార్లను సంయుక్త కార్యదర్శులుగాను వేగేన చినరాయరాజుగారిని కోశాధికారులు మంలెన వెదనబ్బరాజు, మంలెన కృష్ణంరాజు, గోకరాజు రాయరాజు, గోకరాజు నరసరాజు, దెందుకూరి బసవరాజు, పెను మెచ్చ వెంకట్రాజు, పెనుమచ్చ రామకృష్ణంరాజు, మంలెన సత్యనారాయణరాజు, దంతులూరి పుల్లంరాజు, వేగిరాజు శోటంరాజుగార్లను సహాయ కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగాను ఏర్పరచిరి. మండలమునం గల ఇతర త్రితీయ గ్రామములకు వెల్లిచందానుజేయించుటకు ఒక ఉపసంఘము ఏర్పాటుచేయబడెను. మానసియు భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజు బి. యే. బి. యెల్ గారిని ల్యండులార్డు మంలెన రామరాజుగారిని ల్యండులార్డు మంలెన నాగరాజుగారిని ల్యండులార్డు మంలెన సీతారామరాజుగారిని ల్యండులార్డు మంలెన వెద వెంకట్రాజుగారిని యీ గుంటూరుమండల త్రితీయసంఘ సంరక్షకులుగాను ఏర్పాటుచేసిరి. కాన మండలత్రితీయ ప్రముఖులకు ఈ అతివిశాల జ్ఞాపార్వ సాహస పరోపకారధురీణతలను ప్రకటించి యీ గుంటూరుమండల త్రితీయ సంఘసభ్యులకు కృపావీక్షణామృతాసారముచే నాకు తీర్చి ఫలపక్వంత దేశము బొందించి మన పూర్వులకు కవి, మాంధాతల ప్రతిష్టల గానాడుచు రని ప్రార్థించుచున్నాడను.

మంలెన సూర్యనారాయణరాజు.

కార్యదర్శి

IV చిత్రాడసభలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యో, ఈ నెల 7-వ తేదీని ప్రారంభింపబడిన త్రితీయ గోదావరీమండల గ్రంథాలయ సభ, ప్రభుమాండ్ర సంగీత పరిషత్తు, పరిశోధక మహామండలి వాణి కోత్వరము గ్రంథాలయ ప్రదర్శనము, పోతనామాత్యచర్య మొదలగు సభ లన్నియు నేటితో జయప్రదముగా ముగింపబడినవి. అయ్యుడేవరకా శేషరారావుగారు, అయ్యుంకి వేంకటరమణయ్యగారు, కూరి నరసింహుగారు, మండసాక పార్వతీకృష్ణరామ్రావుగారు, చిలు

కూరి వీరభద్రరావుగారు, కల్లాగ్రగడ నూర్యనారాయణరావుగారు, రా. బి. కందుకూరి వీరేశలింగంపంతులుగారు, వారి నాగభూషణముగారు, ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహంగారు, బుట్టా శేషగిరిరావుగారు, పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు మొదలగు ప్రముఖులెల్లరు విచ్చేసిరి. సభ ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారి యధ్యక్షత క్రింద ప్రారంభింపబడి బుట్టా శేషగిరిరావుగారి యాజమాన్యమున జయప్రదముగా ముగింపబడినది. గ్రంథాలయోద్యమమునకు గావలసిన తీర్మానములే కాక వాద్యమునకు సంబంధించిన కొన్ని తీర్మానములు సమాజము తీర్మానింపబడినవి. శ్రీమార్య గాయనిభూమి విర్యాణము గూర్చి శ్రీ పితాపురం రాజావారిని హెచ్చరించుచు శిష్యు ప్రకటనమునకై ప్రార్థించుటకు తీర్మానింపబడినది. ఆచార్య సంఘాధ్యక్షునిదియు సగ్రాసనాధిపునిదియు నుపక్వాసములు ముద్రితములై యిదివరకే పత్రికలకు పంపబడినవి. అవి యెంతయో యుద్ధయ ప్రోత్సాహకములై యలరారుచున్నవి. రా. బి. కందుకూరి వీరేశలింగంపంతులుగారి యాజమాన్యమున జరిగిన పరిశోధక మహామండలి వాణి కోత్వరమును జయప్రదముగా కార్యదర్శి రిపోర్టుతోడను, శ్రీవితుపతి వేంకటకవులు, శ్రీఉమే అలీషావిగారు మొదలగువారల యుపక్వాసములతోడను జరిగినది. సంగీతపరిషత్తు శ్రీమారి నాగభూషణంగారి యాధిపత్యమున పరిమిల్లి రాజులు కార్యనిర్వాహక సంఘముజరిగి సంగీతకామ్రు మనకు సంబంధించినవి యు గావలగు కనుకూలింపవనియు నెన్నియో తీర్మానములు జరిగింపబడినవి. హోమ్స్వియము కర్ణాటక గానమునకు వసూలుపనియు, గడికాగానము పరిపరణీయ మనియు సంగీతపాతకాలము అవశ్యకమనియు దాని నేర్పజచిన శ్రీవిజయనగరం రాజావారభివందనీయు లనియు నను తీర్మానములు ముఖ్యములు. అధ్యక్షుని యుపవాస మొత్తయో గంభీరముగా రసకత్తరముగ, గాన విశిష్టమై హృదయంగమమైనది. సభలు జయప్రదముగా గొంతెక్కిర వివాదానంతరము ముగిసినవి. శ్రీవిజయ వీరభద్రరారావుగారి యాధిపత్యమున శ్రీ కందుకూరి నుబ్బారావుగారిచే పోతన గోరంగలు ప్రాంతమువాడని బహ్యుగ్రాగ్రామిమయము, ఏకలీలాగరనామము, కాశీబుగ్గ యను సమీపగంగా పరతణులు, శ్రీనాథుడు వానితో సమకాలికుడు కాకపోవుట మొదలగు యుక్తులతో వీర్వ వ్యాసముతో చర్చ మొదలుపెట్టిరి. తరువాత శ్రీ అయ్యుంకి వేంకటరమణయ్యగారు, గాడేపల్లి నూర్యనారాయణకర్త, శ్రీ చెలికాని లచ్చారావుగారు, మంత్రికృగడ వేంకటరమణయ్యగారు మొదలగు వారిచే ఒంటిమెట్టపక్షమున శ్రీ కందుకూరి నుబ్బారావుగారి వాదమును ఖండించు గ్రామాంతనము కానిజే యింటిపేర గ్రామనామము కాదనియు భక్తివిదయయగు భగవత్సాక్షాత్కారము చిన్నప్పటినుండియు బూజించిన తన గ్రామములో గల విగ్రహము ననుసరించియుండుటయే సమంజస మనియు నగరమును కాననములరీతి ఒరంగల్లునకు చెల్లుటచేతనే పోతన ఋషికుల్యుడు. నిర్ణయనామసింధి క్ర గ్రామము వా క్షయమస్వభావముగల భక్తుడౌటనే నోరంగలువాడనుటకంటె చిన్నగ్రామమగు నొంటిమెట్టలోనే యుండుననియు మొదలగు యుక్తులతో నువ్వనీంచిరి. అందుపై దీక్షమకు చర్చలు జరిగినవి. తుద కధ్యక్షులకు శ్రీవిజయ వీరభద్రరారావుగారు చరిత్రకారుల మగుటచే కానవాని స్థిరసాక్ష్యములనే యాధారపడవలయుననియు నదికంటె ఒరంగల్లునకే పోతన్నవాడన యేకలీలాగరము వర్తించుట కాననాదిక సాక్ష్యమున వెలియుటచే నయ్యుడయే వ్యాయమనియు మొదలగు యుక్తులతో నోరంగల్లునకే తమ తీర్పుచెప్పిరి. అంతటితో నోరంగల్లున వారి చితిమని సంకసించిరి. ఒంటిమెట్టవారు తమ యుక్తిలము జనప్రవాదము భగవంతుడు సహాయమై యుండ నీమోటుమికి తెక్కింపమని వైర్యమలంబించిరి. మొత్తముమీద సీతారావిధానమంతయు మిక్కిలి జనరంజకముగా నున్నదని మూత్రము చెప్పక తప్పదు. ఇతర భోజనాదికములు ఫలహారములు, పిండికంటలు కాఫీ, అరటిపండ్లు, సోదాయి, అత్తన లాంటియు, అదరణము శ్రీచెలికాని లచ్చారావుగారికిని వారి సోదరులకును గల యుద్ధయభిలాష, జ్ఞాపార్వసేవము సజ్వగోష్ఠి ప్రయత్నము, మొదలగు సత్కలుపుంజముల జవిజూడ నవకాశముగల్గించి శ్రీవారి నెంతయు హర్షింపజేసినవి. రాత్రి సమయమున శ్రీఆచార్య వేదనదోరవాచు పాటకచ్చేరి, శ్రీఆదిపూడి సోమనాథరావుగారి హాసకథ, శ్రీమారి నాగభూషణంగారి విడిబు గాత్రపాటలతో నెంతయు రంజకముగనుండి యీ మూడు రోజులు ప్రతినిధులు ప్రేక్షకులు నగు మహాజనులెల్లరమిక్కిలి సంతోషమున జేర్చినవి.

ఒక ప్రేక్షకుడు.

హిందూదేశ సంస్కారములు.

భూస్వాముల హక్కులు.

11 వ తేదీని యావద్భారత భూస్వాముల సంఘప్రతి నియమ రాజప్రతినిధిగారిని సందర్శించిరి. ప్రతినిధిగారు వారు దర్శించి మహారాజుగారి రక్షణలకు నుండిరి. వారు రాజ ప్రతినిధిగారి కొక విజ్ఞాపనప్రతిని సందర్శించిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్య పాలకుల వివిధకార్యములు ఈ సంఘము నంగీకరించి భారత ప్రజల అభివృద్ధికి భూస్వాములకు సంబంధించిన యంశములన్నిటిలో నిరంతరము ప్రయత్నములు జరుగవలెననియు, గుర్తుపెట్టిన ఈ సంఘముచాలయవయోగ కారిగనుండగలదు. ఈ సంఘము దేశముయొక్క స్వాభావిక నాయకుల ప్రతినిధి గుర్తింప నంగీకరింపబడి, పాలకులకును ప్రజలకును సంబంధములను దృఢపరచి వారికి కరస్పందన స్వేచ్ఛానును విశిష్టత్యమును గల్గింపఁ బ్రయత్నింపగలగునట్లు తమ రంగీకరింపఁబడిన మేము విశ్వసించుచున్నాము. ప్రజల అవసరములను ప్రభుత్వమువారికి తెలుపఁటకును, దొరతనమువారి కావసరములను చక్కలను ప్రజలకు బోధించుటకు భూస్వాములు తగిన నాయకులు. ఇట్లు మునుపటియు వారి స్థానముననున్న వారిని కంటేనేయు దగియున్నారు. దొరతనమువారికి తగిన సేవను చేయుచు తిన్నా లును ప్రజలకు కరకార మొనరించుటకు మా సంఘప్రతినిధి లెంటేనియు సగర్వము నొందగలరు. మరియు తమ ప్రత్యేక కర్తవ్యముగ పరిగణింపగలరు. వారి రాజరాజ్యేయని పట్టుక, వారి ప్రతినిధులగు మీ పట్టుక, మీ యాజమాన్యమున పాలనముచేయుచున్న ప్రభుత్వకర్తమునకు మా యత్యంత భక్తికాంత్యములను తెలుప గోరుచున్నాము. ఆ విషయమున మీ కావలసినంతయు నొంద నవసరములేదు. మారాజు భక్తి యభిమానములు విరోధావహాసంక్రామమున తమకు విశదమైనవి గావున వాటినిగూర్చి మీ మంత్రగా తెల్పు నవసరములేదు. అది భూస్వాములన్నింటి యిష్టము నట్లనే యున్నది. తరతరములగుండియు మావా రొనరించు సహాయసహకార సర్వకార్యములు పూర్తిగ నిర్వహించుచున్న యాద్యమే బోధింపగలదు. మీ వివిధముల యాద్యమునకు మీ సహాయము నొనరింపగలమో అన్ని కర్మముల మీ ము సహాయ మొనరించితిమి. మనపక్షము న్నాయకు మనియు, మనకు విజయము గలుగక తీరదనియు మనకు పోషణగలదు. వాస్తవ్యులైనా మాత్రములు విజయమొందుటకు వినియోగించు నమిత్తి మా సర్వస్వమును పాలకుల కల్పించితిమి. ఇట్లు మీ నట్లు సర్వపరలనచేసిన అంగులకు సిద్ధముగ నున్నాము. భూస్వాములనుండి అన్ని దేశములందు భూస్వాములు చాల బల వుడిభుజముగ నున్నారు. వారు సాధారణముగ పాలక కర్మములను నచిపుటగని ఉండుట యాచారము. హిందూ దేశముందాయాచారము మరియు నుప్రసిద్ధము. అట్టి పురాతన, భక్తిపూర్వక పుజలంతటి కర్తవ్యములతోనను అనులతోడను తమ సాంప్రదాయములను, సామర్థ్యములను, సమరపాయములను, నిలబెట్టుకొనుటలో దొరతనమువారు సహాయము నొనరించుట స్వాభావికము. అట్లు సహాయము మొనరించుచు దొరతనమువారు వారిని తమకు మంచిదనుక చేసి కొనుట లాభకరమని దూరదృష్టిగల రాజకీయవైపులకు మేము బోధింపగలదు. రాజకీయనాయకులు మంత్రుల తరపున నెంత మైత్ర గలిగియుండురో వీరు కార్యనిర్వాహకకర్తము వారితో నంత మైత్ర గలిగియుండవలయును. ఇట్టి యోగ్యులు భారత సంప్రదాయముల కనుగుణ్యముగ నుండగలరు. మరియు న్నాయకులంతి సంసాహసానుక్రములు వీరి నిలకడలను చాల బలపరచును. ఇతరములతో రాజ్యాంగసభను నిర్మింపవలసి యున్నదను నూచన చాల సుక్రమమైనది. వివిధకార్యసంధిలం ది కరగతులకు తమ ప్రతిభను మొగకబడు నని మేము నమ్ముచున్నాము. మార్గములలో సంస్కరణములందు మా ప్రత్యేక కర్తవ్యము లంగీకరింపబడినవి. ఇదివఱలో నలె నిక ముందుకు మేము ప్రజలకును ప్రభువులకును మంచి యవకారముగ సహాయము నొనరించునట్టి నూతన యుగ సరింపబడు నని మేము విశ్వసించుచున్నాము.

రాజప్రతినిధిగారి ప్రత్యక్ష ప్రశంస

విజ్ఞాపనకు ప్రత్యక్ష ప్రశంస మొనగుచు రాజప్రతినిధిగారి యు చెప్పిరి:— భారతభూస్వాములసభ వారుగ నెప్పుడైన వివృత వారి ప్రతినిధులను గలసికొనుట కిదియే ప్రథమము. ఇందులకు నే నెంతోయు సంతోషించుచున్నాను. కొన్నియెడల ముందీ వివిధకార్యములం దిట్టి సంఘము తీర్పడియుండెను. కాని ఇకముందు వాటి నన్నిటిని తేల్చి ఉండవలె యభివృద్ధిములను సృష్టించుక తేలి యు బంచి తమ వాంఛిత

ములను కలసి గట్టిగ సాధించుకొను ఉద్దేశముతో నీసంఘ మేర్పడి నట్లున్నది. ఇటీవల నీ సుదృఢములు యావములను దాల్చుకు. హిందూదేశ మందలి అన్ని రాష్ట్రములందలి ప్రతి నిధులు నీ ప్రతినిధిగారి ముగ గన్పించుట చాల సంతోషకరముగ నుండక తీరదు. మీ విజ్ఞాపనలో చెప్పిన ప్రకారము, పాలకులకును, మీకును, మీ ప్రజలకును మిత్రత్వంచనలేక మీరు చేయ గలుగునంత సహాయము నొనరింపవలయు నను యుద్దేశ మే మీ ప్రధానాశయమని విదితమగుచున్నది. ఈయూసు నొకదానితో నొకటిగ గలసియున్నది. గత నాలుగు వత్సరములలో మీరు యుద్ధము నం దొనరించి న సహాయ మనేకసార్లు నేకవిధముల నంగీకరింపబడినది. దాని నిపుడు మరిల నొక్కచెప్పుట నవసరము. భూస్వాము రోమను సామ్రాజ్యమునకునలె నిప్పుడును వేలకొలది వ్యవసాయదారులు వారి స్వాభావిక నాయకుల యాజమాన్యమున భారత సైన్యము లకు మూలాధారులుగ నేర్పడిరి. మీ సంఘాధ్యక్షము లెట్లు నెరవేరవదియు నిడుడు దర్శించు మహారాజుగారు తమ యభ్యుత్థికోపస్థానమున బాగుగా స్పష్టపరచిరి. ప్రపంచముంతటను కాలస్వరూపము మారుచున్నది. దానితో మనమును మార్పు నొందు లావశ్యకము. కాని అట్టి మార్పులను భూస్వామి సంఘమేమియు లేకుండ నుండ గూ డి యు. భూస్వామి తియందలి ఉత్తమాంశము లన్నియు ప్రస్తుత భావములతో సమన్వయమొంది స్థితిగతుల కనుగుణముగ మార్పుపడవలయును. ఇప్పుడు నే మీరు చాల పనిచేయుచున్నది. దేశములో నసంఖ్యాకులగు వ్యవసాయదారులకు సహజమైన నాయకులగు మీరు మీ నాయక పదవులకు నహించి ఇప్పుటిమాన్యు అసంతృప్తికిని, అరాజకమునకును దారణావకతంబును మూడవలయును. అట్టి ఉద్దేశ మెట్లు లభించుచున్నది దర్శించు మహారాజుగారి ఆధ్వర్యమున భూస్వామి సంఘమున బాగుగా స్పష్టమయ్యేయబడినది. మీయవసరములకును స్థితి గతులకును అనుకూలముగ నుండునట్లు మీ పట్టుక విద్య గలంబునకునట్లును, సగర, కానపద వ్యవహారములందును, రాష్ట్రసామ్రాజ్యవ్యవహారములందును వారికి మంచిజ్ఞాన మలభవించును, అధికారములకును, సామాన్యజనులకును, మధ్యస్థిగతులకు మధ్యగతులకు పని చేయగలగునట్లును, వ్యవసాయదారులకు తేమముగ నున్న సేవన యందటిభాగ్యమును తేమముగ నుండగలదని గ్రహించి వారు తేమముగ నుండునట్లు చేయుట తమ విధ్యకర్తవ్యమని యెఱుంగునట్లును వారికి తగినవిద్య నేర్పబడవలయును. అనంతర మగునపుడు వాపరిపాలనమందలి వివిధకార్యములకు మీ సంఘ ప్రతినిధుల యభిప్రాయములను తిప్పుకొనుట చేయవలసినదని మీరు గోరుచున్నారు. ఇకముందు తిప్పుకొను చేయుచు మనయు, మీ నూచన నెల్లప్పుడును భాగుగ వాలోచించు బడు ననియు నిదివరకే యుత్తముల తీయుచున్నది. ఈ విషయమున నెట్టిసంక్షేపము నొందవలదు.

JUDGE BY RESULTS.
Read the remarkable testimonials from both medical men and the general public and see what Eretruss has done for those suffering from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency even after other remedies had failed. Eretruss is the outcome of years of study and research and Dr. Dier's Principle of "Obstructive Hyperaemia," on which it is based, is one of the wonders of medical science.
The Eretruss is a "specialist" itself in all but cost: always handy, a sure and natural cure for these diseases, yet the total cost of an Eretruss is only Rs. 15, (plus postage, etc.), a low price indeed for such a miracle-worker. Before you forget, just sit down and write for the Free Descriptive Booklet it may mean New Life to you. Address to ERECTRUS (A.P.) Sole Agency BATALA (India).
DR. BLER'S ERECTRUS.

HEALTH FOR A POSTCARD
If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Eretruss. The Eretruss Treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Eretruss has superseded all other remedies. Eretruss has been aptly described "as an aid to Nature"—the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Eretruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural"—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by (next post to Eretruss (A. P.) Bureau in the East, Batala, India.)
DR. BIER'S ERECTRUS
పాశ్చాత్య వేంకటాచల పన్నితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.
1. లక్ష్మీనిలాసరసము:—లక్ష్మీ కలకుల ప్లేగు రోగులు ఈ లక్ష్మీనిలాస రసములను నిరోధిస్తే మున్నగును. ఒక యొక లక్ష్మీనిలాస రసముల పీచు తయ్యయిద్ద ముండేనేని ప్లేగుకు సర్వోత్తమ మైన సిద్ధాంతము తేలికటి లేదని కామె సంకోచముగ బల్కుగలరు. విశిష్టము, మూడవ కాలక జ్వరములు, పన్ని పాతము మొదలగునవి తిప్పక నుణచుగును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం. (594)
2. శ్రీనివాస తెలుగు:—ప్లేగు గడ్డకును, సుడుల నొప్పి పోవుటకును మంచియంత. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇనాం.
3. వైశ్యా రాసం:—దీనిని సేవించినప్పటినుండియే మూత్రమును కట్టుక (కలరా) వాంతివేది, కీతవేది, అతర్ల భేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-4 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం.
4. బాలసుఖోదకము:—విద్దలకు బలకారి; తియ్యరి మందు. మందము, చులబద్ధము, అతర్ల భేది, కృత్రిము, కడు పుట్టియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు విద్దల పుట్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇనాం.
5. లోకానయవార కన్యూమ్యూరము:—విద్దలకు వయస్సు నుడినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణకారి. మందము, తడితము, దగ్గు, అతర్ల భేది, కీత వారం, పార్శ్వవాములు, చులబద్ధము, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యొక ననేక రోగములను గుణములే యును. (801)
280 మాత్రము గల సీసా 0-4-0
తేపాటు కర్మతో 6-కి 1-8-0
" " 12-కి 2-14-0
" " 25-కి 5-5-0
ప్రతి బోధకులతో కూడ అనుపానము తెలుగున వంపబడును.
శ్రీ సీతా రాముల వైద్యశాల, మైసూరు.
మోహినీ తెలుగు:—శ్రీమంతులము వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలనశీలమును మెదుకులు చాలవండును. నెండుకలు నునుపు చేరును. మూసనగలిగి యుండును. 0-12-0
అమృతాంజనము తీసి, తోగలము అందు చుండ్రము

స్టోరల్ ఆయిల్ (908)
పుష్పములతో తయారుచేయబడిన మిగుల శ్రేష్ఠమైన తలనూనె సుమారు 25 సంవత్సరములుగా ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఈ నూనె అధిక సువాసనగలదియు, తలకు చల్లదన మిచ్చును. శ్రేణుమార్కు పుష్పాల్ ఖరీదు బుడ్డి 1-కి 1 రూపాయ.
కె న్నార్డ యను హేరాయిలు
తలలో వెంట్రుకలు లేని జాగాలందు రోజు చదువుచుండిన యెడల భారాభముగా నల్లని వెంట్రుకలు మొలచును. ఖరీదు సీసా 1-కి 1 రూపాయ.
క్యారె బ్యాంక్ టూత్ పాడరు తిన్ను 1-కి 3 అనాలు.
ఇదియునుగాక సకలవిధమైన వ్యాధులకు మందులున్ను, మంచి సువాసనలు గల అత్తరు వగైరాను ఉన్నది. కేట్లాగునకు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును.
Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd,
91, Upper Circular Road, Calcutta.
Telegram Address:—'Rasayan'.
Local Agents
P. Rangiah Chetty & Sons, Madras. M. R. Chandra & Co, Madras.
Indian Industrial Co., Madras Swadeshi Stores, Madras.